

MALMÖ HÖGSKOLA
Hälsa och samhälle

UTVÄRDERING AV SAMVERKANSPROJEKT

Exemplet kvinnofrid i Landskrona

Susan Paulsson

Examensarbete

30 HP

Socionomprogrammet

Maj 2011

Malmö Högskola

Hälsa och Samhälle

20506 Malmö

Susan Paulsson;

D-uppsats i socialt arbete och verksamhetsutveckling på socionomprogrammet.

30 högskolepoäng. Malmö högskola: Hälsa och Samhälle 205 06 Malmö, enheten för Hälsa och samhäll

Abstract

År 1998 antog Riksdagen Regeringens proposition om Kvinnofrid, vilket var ett åtgärdsprogram för att bekämpa våldet mot kvinnor. Det ledde till att länsstyrelserna fick fördela pengar i kommunerna för samverkan i förebyggande insatser mellan olika aktörer i samhället och myndigheter. Landskrona Stad hade inte haft en kvinnojour på många år och en revisionsrapport visade på brister i kvinnofridsarbetet i Landskrona Stad. ISIS, en nybildad ideell kvinnojour i Landskrona och Röda Korset, som är en humanitär hjälporganisation, ville också bidra till att främja våldsutsatta kvinnors situation och således ingick dessa tre aktörer samverkan i ett tvåårigt samverkansprojekt, finansierat av Länsstyrelsen i Skåne län. Jag intervjuade nio personer som företrädde de tre samverkansaktörerna och jag ville få veta hur dessa företrädare hade uppfattat samverkansprojektet, om de hade upplevt positiva och negativa aspekter av projektet och om de hade idéer på utvecklingsmöjligheter när de såg tillbaka på det avslutade samverkansprojektet. Jag använde mig av teorier om samverkan och begrepp inom institutionell teori när jag kopplade min empiri till teori. I mitt resultat och analys kom jag bland annat fram till att samverkansaktörerna ansåg att respektive organisation borde ha varit på fötter innan projektet startades, att aktörerna inte samverkade mycket utan det var stuprörstänk och att aktörerna inte hade gått igenom förutsättningar för samverkan innan de ingick samverkan. Samtidigt var aktörerna nöjda över att ha ingått samverkan då de lärde sig mycket om varandras organisationer, att de informerade i staden om Kvinnofrid, att en kvinnojour etablerades i Landskrona och att våldsutövarna kunde få hjälp på en mansjour. Min avsikt med denna uppsats var att det skulle kunna leda till förbättringsarbete, genom bland annat reflektion över arbetssättet, hos de tre aktörerna, i deras framtida arbete, som ett medel i verksamhetsutveckling av samverkansprojekt.

Nyckelord: Intressentutvärdering, Kvinnofrid, Projekt, Samverkan och Stuprörstänk

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INLEDNING	6
1.1 Syfte och frågeställningar	6
1.2 Disposition	7
2 BAKGRUND	7
2.1 Regeringen och Länsstyrelsen	7
2.2 Begreppsutredning	8
2.3 De tre samverkansaktörerna	8
2.4 Målen för kvinnofridsprojektet	9
3 UTVÄRDERING	11
3.1 Utvärdering generellt	11
3.2 Intressentutvärdering	12
3.2.1 Organiserade principer	12
3.2.2 Begränsningar med en intressentutvärdering	13
3.3 Användning	13
4 TIDIGARE FORSKNING	14
5 METOD	15
5.1 Val av datainsamlingsmetod	15
5.2 Tillvägagångssätt innan, under och efter intervjuerna	16
5.2.1 Innan intervjuerna	16
5.2.2 Under intervjuerna	16
5.2.3 Efter intervjuerna	16
5.3 Urvalsförfarande och bortfall	17
5.4 Värdering av forskning	17
5.4.1 Validitet	17
5.4.2 Reliabilitet	17
5.4.3 Representativitet	18
5.5 Begränsningar	18
5.5.1 Begränsningar med en kvalitativ intervju	18
5.5.2 Begränsningar med en retrospektiv frågeundersökning	18
5.6 Forskningsetiska principer	18
5.6.1 Mina egna forskningsetiska reflektioner	19

6 TEORI	20
6.1 Vad är samverkan och varför ska man samverka?	20
6.2 Objekt människa eller objekt byggnad	20
6.3 Vems är ansvaret för samverkan?	21
6.4 Fyra ambitionsnivåer	21
6.5 Negativa aspekter av samverkan	21
6.6 Förutsättningar för samverkan	22
6.7 Nyinstitutionell teori	22
6.7.1 Isomorfism	23
6.7.2 Organisatoriska fält	23
6.7.3 Verksamhetsdomän, domänkonflikt, domänkonsensus och integrationsprocess	23
7 ANALYS OCH RESULTAT FRÅN INTERVJUER	24
7.1 Bakgrund	25
7.2 Uppdraget	27
7.3 Styrgruppen	29
7.4 Samverkan	31
7.5 Idag	40
7.6 SWOT-analys	42
8 SLUTDISKUSSION	43
8.1 Bakgrund	43
8.2 Uppdraget	43
8.3 Styrgruppen	44
8.4 Samverkan	45
8.4.1 De positiva aspekterna av samverkan	46
8.4.2 De negativa aspekterna av samverkan	47
8.5 Idag	48
9 KONKLUSION	49
10 REFERENSER	50
Bilaga 1	52
<i>Intervjuguide</i>	
Bilaga 2	53
<i>Beslut från etikprövningsrådet</i>	

Bilaga 3	54
<i>Samtyckesformulär</i>	
Bilaga 4	55
<i>Tillståndsformulär</i>	

1 INLEDNING

Hur ska verksamheter byggas upp idag, som slagskepp eller som flottiljer? Slagskeppet symboliserar, enligt Grape et al (2006) ett hierarkiskt organiserat storföretag, som har varit ett traditionellt sätt att bygga upp verksamheter på. Numera utvecklas organisationer mot större heterogenitet vad gäller de funktioner som håller ihop organisationerna, och därför sker en tilltagande separation mellan styrningen och det operativa utförandet i verksamheterna. Flottiljer är därför små, flexibla enheter som kan anpassas med ledningens önskemål. Dessa förändringar startade på 1980 talet med den svenska offentliga sektorns organisering och genom denna utveckling kan samverkansprojekt förstås. Samverkansprojekt kan ses som delegering av operativt ansvar till mindre tidsbegränsade och flexibla enheter, samtidigt som den ekonomiska styrningen fortsätter vara centraliserad.

Samverkan är därför något som ligger modernt i tiden. Myndigheter samverkar för att underlätta, optimera sitt arbete och för att undvika dubbelarbete. Det lokala samverkansprojektet i Landskrona som jag har utvärderat fokuserar, enligt ansökan *om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter (2007)*, sitt arbete på kvinnofrid och vill således hitta metoder för att nå, inte bara de våldsutsatta kvinnorna i staden utan även våldsutövarna. Det tre aktörerna som ingick samverkan genom detta kvinnofridsprojekt hade även avsikt upprätthålla en kvinnojour, att informera hela staden om deras existens och om kvinnofrid, genom att göra en handlingsplan för kvinnofrid och informera på mässor och hos i föreningslivet.

Jag ville utvärdera detta samverkansprojekt därför att begreppet samverkan ligger mig varmt om hjärtat då jag har personlig erfarenhet av både bra och mindre bra samverkan. Därför vill jag kunna förstå innebörden av samverkan bättre så att jag kan vara en god förebild och medarbetare i mitt framtida yrke som socionom. Fungerar inte en samverkan kan alla inblandade parter må dåligt och inte minst objektet kring vilket man samverkar, vilket i en människobehandlande organisation består av människor.

Landskrona Stad, Röda Korset och ISIS kvinnojour har under åren 2007 till 2009 samverkat i ett lokalt kvinnofridsprojekt med det övergripande målet att nå de våldsutsatta kvinnorna, och jag ska i min D-uppsats utvärdera samverkan mellan dessa tre aktörer. Denna utvärdering kommer eventuellt att ligga till grund för en större utvärdering av kvinnofridsprojektet i Landskrona Stad.

I avsnittet bakgrund har jag beskrivit projektet mer detaljerat.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att belysa eventuella brister och framgångsfaktorer med samverkan mellan de tre aktörerna Landskrona Stad, ISIS kvinnojour och Röda Korset enligt aktörerna själva och om aktörerna hade uppfattat andra utvecklingsmöjligheter med samverkansprojektet.

Min avsikt med uppsatsen är att den ska kunna användas som ett medel i verksamhetsutveckling av samverkansprojekt i förebyggande syfte, genom att blivande samverkansaktörer lär sig av andra aktörers erfarenheter av samverkansprojekt

Mina frågeställningar är:

1. Hur uppfattade företrädare för de tre aktörerna samverkan mellan aktörerna?

Denna fråga ska mynna ut i delfrågeställningen: Vad ansåg företrädarna för de tre aktörerna vara bra och mindre bra med denna samverkan?

2. Vilka utvecklingsmöjligheter har aktörerna sett med detta samverkansprojekt? Uppfattar företrädarna för de tre aktörerna att samverkan hade kunnat genomföras på annat sätt?

1.2 Disposition

Jag inleder uppsatsen med bakgrunden till samverkansprojektet. Där beskriver jag några relevanta begrepp följt av beskrivning av samverkansaktörerna och hur och varför de ingick i samverkan. I bakgrundsavsnittet beskriver jag organisationerna utifrån informationsmaterial i form av bland annat Kvinnofrids slutrapport men beskrivningarna har även fördjupats av informationen jag delgavs av personerna jag intervjuat. Intervjuerna beskriver jag mer i detalj i avsnittet metod.

Sedan följer ett avsnitt om utvärdering där jag beskriver vad utvärdering är och belyser den utvärderingsmodell jag valt för denna uppsats. Därpå följer teoriavsnittet där fokus ligger på innebörden av samverkan och begrepp inom institutionell teori. I nästkommande avsnitt, i analysavsnittet, som jag har sammanvävt med mitt resultat av intervjuerna, har jag gjort kategorier utifrån mina intervjufrågor vilket förklaras närmre under det nämnda avsnittet. Det nästsista avsnittet är slutdiskussionen där jag för att ha en röd tråd i arbetet, kategoriserat mina avsnitt utifrån intervjuguiden. Däri sammanfattar jag analys och resultatavsnitt kombinerat med mina egna tolkningar. Slutligen följer konklusionen där jag kort sammanfattar vad jag kom fram till och där jag även återkopplar till varför jag uppfattat att jag har besvarat mina frågeställningar.

2 BAKGRUND

Efter att jag har utrett tre begrepp avser jag beskriva de tre aktörernas bakgrund och funktion vad gäller samverkansprojektet och detta kapitel avslutas med att jag beskriver samverkansprojektets mål. Vid enstaka tillfällen refererar jag min text i detta avsnitt till information jag erhöll i intervjun med mina respondenter. Jag inleder dock med bakgrundsinformation från Regeringen, Länsstyrelsen och från en revisionsrapport.

2.1 Regeringen och Länsstyrelsen

År 1998 antog Riksdagen Regeringens proposition Kvinnofrid 1997/1998:55 som var ett åtgärdsprogram för att bekämpa våldet mot kvinnor. I propositionen stod det bland annat att våld mot kvinnor kräver förbättrad lagstiftning och samverkan i förebyggande insatser mellan olika aktörer i samhället och myndigheter gav pengar till länsstyrelserna som de skulle fördela i kommunerna. (*Det är bara att lämna honom*, Morvai 2009).

Regeringens övergripande mål för satsningen avser jag betona nedan. Jag vill först poängtera att målen är direktciterade från Landskrona Stads *Ansökan om utvecklingsmedel till kvinnojourssamheter 2007-2008*, s 1. Efter det ska jag beskriva de övergripande dragen ur en relevant revisionsrapport och vem som slutligen fördelade pengar till Landskrona Stad.

Regeringens övergripande mål var att:

1. Våldsutsatta kvinnor som söker stöd och hjälp ska få det oavsett i vilken kommun de bor.
2. Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld skall förbättras och kvalitetsutvecklas. Kommunernas arbete skall bli mer målinriktat, strukturerat och

samordnat.

3. Kvinnojours- och eller brottsofferjourns verksamheten på lokal nivå ska stärkas och vid behov ska nya ideella frivilligorganisationer som arbetar med att stödja våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld etableras.

Enligt *Ansökan - Utvecklingsmedel till kvinnojournsverksamheter 2007-2008 s 2*, visade en revisionsrapport av Ernst & Young från år 2006 ett antal brister gällande kvinnofridsarbetet i Landskrona Stad. Bristerna sammanfattas i följande punkter:

1. Avsaknad av gemensamma rutiner
2. Samarbetssvårigheter, det vill säga ”vem har ansvar för vad”
3. Svårigheter med utvecklingsarbete
4. Resursbrister

När kommuner och organisationer ansöker om utvecklingsmedel kan de tilldelas statsbidrag för att som i detta fall utveckla arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn. Det var Länsstyrelsen i Skåne län som utifrån gällande regeringsdirektiv fördelade statsbidragen till Landskrona Stad. Det rörde sig om 3 800 000 kronor för att starta ett tvåårigt samverkansprojekt tillsammans med Kvinnojournen ISIS och Röda Korset Landskronabygden (*Det är bara att lämna honom*, Morvai 2009).

2.2 Begreppsutredning

Innan jag beskriver aktörernas bakgrund och funktion kring samverkan vill jag förklara innebörden av de tre begreppen *Kvinnofridsarbete*, *målgrupperna i kvinnofridsarbete* och *definitionen våld mot kvinnor*, så att läsaren får en uppfattning om vad aktörerna samverkade kring.

Kvinnofridsarbete:

Kvinnofridsarbete innebär att kvinnor som utsätts för våld av närstående erbjuds rådgivning, samtalsstöd, praktiskt stöd såsom i kontakten med andra myndigheter och läkare, ekonomiskt bistånd och/eller skyddat boende på en kvinnojourn (*Handlingsprogram för familjefrid*, Landskrona Stad).

Målgrupperna i kvinnofridsarbete:

Målgrupperna är enligt Handlingsplan för familjefrid, Landskrona Stad, kvinnor med eller utan barn från 18 år som är eller har varit utsatta för upprepade hot, kränkande behandling och/eller våld i en nära relation. Målgrupperna är våldsutsatta kvinnor, våldsutsatta kvinnor med funktionshinder, våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik, våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund, män som utövar våld och barn som bevittnar våld. (*Ansökan - Utvecklingsmedel till kvinnojournsverksamheter 2007-2008*)

Definition av våld mot kvinnor:

Med våld avses i Landskronas kvinnofridsarbete psykisk och fysisk misshandel, hot, sexuellt utnyttjande, sexuellt ofredande, våldtäkt samt psykiska och ekonomiska kränkningar (Handlingsplan för familjefrid, Landskrona Stad)

2.3 De tre samverkansaktörerna

Aktören *Landskrona Stad*, där individ och familjeförvaltningen med sitt kvinnofridsarbete ingår, är politiskt styrd och har haft ett kommunalt kvinnofridsarbete som, av olika anledningar, inte nått samtliga målgrupper av kvinnor. Vidare, enligt *slutrapport*

kvinnofridsprojektet (2010), har kommunen ett skyddat boende för våldsutsatta kvinnor. Innan projektets start fanns det brister i hur de våldsutsatta kvinnorna skulle kunna komma i kontakt med personal efter kontorstid.

Krismottagningen Manfred, som ingår i individ- och familjeförvaltningen och alltså i aktören Landskrona Stad, är en kris- och samtalsmottagning för män med aggressionsproblematik som startades 2009, och som ingick i detta samverkansprojekt. De manliga klienterna journalfördes inte och kunde därför vara anonyma i kontakten med verksamheten Manfred.

Enligt några respondenter tog aktören ISIS och aktören Röda Korset kontakt med aktören Landskrona Stad för att ingå samverkan.

Röda Korset är, enligt *Projektplan Röda Korsets arbete för ökad kvinnofrid i Landskrona kommun*, en humanitär organisation som är inriktad på socialt arbete. Röda Korsets uppdrag är att lindra och förhindra mänskligt lidande genom att mobilisera människors inneboende kraft. Deras arbete bygger bland annat på frivilligt arbete. Organisationen, som är politiskt och religiöst obunden ser sig som en trovärdig och solid partner i arbete med utsatta kvinnor. Röda Korset i Landskrona har enligt *Slutrapport kvinnofridsprojektet (2010)* i en tidigare projektansökan sökt medel för att i Landskrona kunna erbjuda telefonjour till våldsutsatta kvinnor som inte vågar gå till sociala myndigheter eller till polisen. Samtidigt som denna projektansökan skrevs genomförde Röda Korset en förstudie för att undersöka hur de kunde bidra i Landskrona Stads kvinnofridsarbete. Förstudien visade att en telefonjour skulle bli överflödigt. Efter att länsstyrelsen hade beslutat om ekonomiskt bidrag till samverkansprojektet sammankallades ISIS kvinnojours, Röda Korsets och Landskrona Stads arbetsgrupp för genomgång av behoven av olika insatser i projektet. Efter det skrev Röda Korset en reviderad projektplan som sedan blev antagen av Landskrona Stad och Länsstyrelsen. Det blev grunden till det genomförda kvinnofridsprojektet. Röda Korsets kvinnofridsprojekt startade 1 december 2007 med utförandet av den ovannämnda förstudie, med hjälp av vilken de undersökte hur de kunde bidra i Landskrona Stads kvinnofridsarbete, och den reviderade projektplanen. Röda Korset belyste äldre och handikappade kvinnor som en särskilt utsatt grupp för våld från nära anhörig och därför ville de ha de kvinnorna som sin målgrupp i Landskrona Stad i samverkansprojektet.

Samarbetet mellan Röda Korset och Landskrona Stad var, enligt *slutrapport kvinnofridsprojektet (2010)*, på en strategisk nivå där mötena oftast handlade om projektets rapportering till kommunen, den gemensamma rapporteringen till Länsstyrelsen och om projektets ekonomi. Ytterligare informerade projektledaren om genomförda och planerade aktiviteter i projektet.

ISIS Kvinnojour är en lokal ideell kvinnojour som tillhandahåller skyddat boende för våldsutsatta kvinnor. ISIS startade sin verksamhet 2007 och vid det laget hade det inte funnits någon kvinnojour i Landskrona Stad sedan 1995.

Enligt några respondenter kom samverkan mellan ISIS och Röda korset aldrig igång eftersom de två aktörerna befann sig i olika skeden i sina respektive projekt, men även på grund av att ISIS och kommunen hade samma målgrupp som inte prioriterades av Röda korset. Denna målgrupp avser jag förklara närmre nedan.

Det finns ingen omfattande information om ISIS kvinnojour, därav den kortare beskrivningen av denna samverkansaktör (a.a).

2.4 Målen för kvinnofridsprojektet

I detta avsnitt beskriver jag de mål för Landskrona Stads arbete med våldsutsatta kvinnor i samverkansprojektet som är relevanta för denna utvärdering. Sedan beskriver jag hur

aktörerna planerat att gå till väga för att nå upp till målen. Trots att jag inte har haft för avsikt att utvärdera huruvida målen uppfylldes eller inte anser jag det vara av stor vikt att belysa målen och tillvägagångssätten för att kunna uppnå dem. Detta för att läsaren måste veta vad denna samverkan innebär för att kunna tillgodogöra sig respondenternas intervjuvar som sedan redovisas i resulta – och analysavsnittet.

Målen och åtgärderna för att uppnå målen, som är beskrivna nedan, är direktciterade från Landskrona Stads *ansökan om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter (2007-2008, s 2)*.

Det finns många mål men de är relevanta för min uppsats och här följer målen:

1. Samverkan ska bevaras och utvecklas mellan myndigheter och frivilligorganisationer
- 2 Utöka befintlig kunskap och verksamhet kring målgrupperna för att gå från att som idag arbeta generellt med våldsutsatta kvinnor och med våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund till att även arbeta med målgrupperna äldre, funktionshindrade samt missbrukande kvinnor.
3. All personal eller frivilliga som kommer i kontakt med kvinnor/flickor som varit utsatta för misshandel skall ha den kunskap som krävs för att kunna ge stöd på ett professionellt sätt.
4. Ha ett fungerande skyddat boende för våldsutsatta kvinnor.
5. Barn som bevittnat våld inom familjen (eller annan närstående vuxen) skall uppmärksammas och ges stöd.
6. Insatser för att höja kunskapen kring kvinnofridsarbete.
7. Upprätthålla arbetet med män i kris men metodutveckla densamma samt att utveckla metoder för ett förebyggande och uppsökande arbete med män.
8. Informera kommuninvånare samt speciellt utsatta grupper i samhället om kvinnofridsarbetet.
9. Ge samhällsinformation till före detta flyktingar som erhållit permanent uppehållstillstånd. Utveckla arbetet med information i skolorna samt arbete kring attityder hos ungdomar.
10. Utveckla arbetet med att nå ut med information i föreningslivet och på arbetsplatser. Inventera vilka övriga förebyggande insatser som bör göras och följa och samordna verksamhet med polisens nya uppbyggnad av organisation kring familjefrid.

I ansökan angavs följande planerade åtgärder för att kunna uppnå ovanstående mål, vilka, som jag nämnde tidigare, också är direktciterade från Landskrona Stads *ansökan om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter sidan (2007-2008, s 2)*.

1. Vidareutveckla befintliga nätverk samt att ekonomiskt stödja Röda Korsets uppstart av kvinnofridsarbete samt ISIS uppstart av lokal kvinnojour med skyddat boende. Samt att anställa en projektledare som under två år har till uppgift att sätta denna nya samarbetsverksamhet på plats med nya och befintliga nätverk och den kommunala verksamheten. Detta ska ge utökad kontaktyta för att fånga upp samtliga målgrupper inom

kvinnofridsarbetet. Projektledaren kommer även att ha till uppgift att handleda i dessa processer men även i ärende. Projektledarens uppgift blir också att följa polisens uppbyggnad av dess nya organisation kring familjevåld och barnahustanken för att bygga upp ett bättre samarbete kring utsatta kvinnor och barn men även då också starta arbetet med att i ett tidigt skede kunna komma i kontakt med männen.

2. Utbilda/vidareutbilda de personer som ska arbeta direkt med kvinnofridsärenden, inte minst med kunskap kring de grupper som man kommunalt inte har fokuserat på tidigare, nämligen äldre, funktionshindrade samt missbrukande kvinnor. Kontaktpersoner inom kvinnofrid skall utbildas på arbetsplatserna samt handläggningsrutiner skall finnas. Start av ett nytt kommunalt skyddat boende samt stöd till föreningen ISIS uppstart av kvinnojour med skyddat boende.

3. Metodutveckla befintlig kommunal verksamhet som vänder sig till män i kris samt att anställa en person som ska utveckla och driva det uppsökande och förebyggande arbetet kring män och detta i samarbete med Röda Korset. Denna person har även till uppgift att samordna och utföra informationer på arbetsplatser och i skolorna och inte minst i föreningslivet samt att starta upp arbetet med attityder i gruppverksamheter på skolorna riktade till tjej- och killgrupper.

4. Kunskapshöja hela staden med hjälp av informationskampanjer, temaveckor samt informatörer besökandes arbetsplatser och föreningar i Landskrona.

(Ansökan om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter 2007-2008 s. 2ff)

Samtliga tre aktörer är människobehandlade organisationer (MBO) varav två är ideella och en myndighetsutövande, som då även är underställd politiska beslut. MBO är enligt Hasenfeld (2010) en organisation där råmaterialet är människor. Råmaterialet är objektet som organisationen ska arbeta med och förädla och på ett eller annat sätt förändra. Alltså är detta ett samverkansprojekt mellan tre MBO vars arbete i jämförelse med organisationer vars råmaterial inte är människor utan ting skiljer sig åt. Detta ämne kommer jag att utveckla i teoridelen under avsnitt 6.2.

3 UTVÄRDERING

I detta avsnitt avser jag beskriva vad utvärdering innebär och beskriva utvärderingsmodellen jag valt för min uppsats. Jag avslutar med att beskriva vilka begränsningar det finns med min valda utvärderingsmodell följt av en beskrivning av hur jag önskar att denna utvärdering ska användas.

3.1 Utvärdering generellt

Evert Vedungs utvärderingsbegrepp lyder: *”Noggrann bedömning i efterhand av utfall, slutprestationer, förvaltning och beslutsinnehåll samt organisering av offentlig verksamhet, vilket tänkes spela en roll i praktiska beslutssituationer”* (Vedung 2009, s22)

Författaren berättar att utvärdering uppstod på 60-talet som en reaktion mot rationalismens planering och beslutsförberedande. Det blev en konfliktlinje där utvärderingsrörelsen ville ha krav på bedömning i efterhand. Vidare berättar författaren att när något är igång och redan beslutats om kan man utvärdera det, och det handlar alltså om en retrospektiv bedömning, bedömning ex post och efterhandsbedömning. Man blickar då tillbaka och bedömer efter ett beslut. Inom utvärdering bedömer man något och använder sig av parametrar, såsom aspekter av bra eller dåligt. Sådana parametrar handlar ofta om verksamhetens mål men kan även handla om brukarnas förväntningar eller de professionellas perspektiv.

Vedung (2009) talar om att utvärdering kan ha ett kontrollerande eller ett främjande syfte, där det förra innebär att beställaren av utvärderingen vill kunna övervaka hur en utförare, som ska redovisa något till beställaren, sköter sig. Ett främjande syfte innebär att man vill kunna förbättra den pågående eller den avslutade interventionen. I mitt fall handlar det om ett främjande syfte då jag anser att aktörerna kommer kunna förbättra sin pågående intervention när de läst de eventuella brister jag uppdagar i utvärderingen. Med ett främjande syfte är det bättre med en intern utvärderingen, där både utförare, finansiär och initiativtagare är aktiva inom den utvärderade interventionen. Dock har ingen aktör beställt denna utvärdering och därför är det jag som, utomstående projektet, har valt ett främjande syfte, och det största intresset för att utvärderingen ska bli genomförd ligger hos mig som student. Jag är utförare och initiativtagare till utvärderingen och den finansieras inte av någon då arbetet sker på studietid. Enligt Vedung (2009) handlar det alltså om en extern utvärdering.

3.2 Intressentutvärdering

Jag har valt att utvärdera detta samverkansprojekt genom en intressentutvärdering. En intressentutvärdering handlar om att belysa de olika berörda aktörernas förhoppningar och begränsningar gällande interventionen, liksom beslutet, verksamheten eller programmet som i detta fall är kvinnofridsprojektet. Jag kommer att använda mig av intressentutvärdering som enligt Vedung (2009) ingår tillsammans med brukarorienterad utvärdering och kollegetbedömning, i aktörsmodeller, vilka kan bedöma både interventionens process och resultat.

3.2.1 Organiserade principer

Organiserade principer som består av värderingskriterier och utvärderingsobjekt, handlar om att kategorisera i mångfalden genom att fråga vilka problem som attackeras i utvärderingen. Värderingskriterier bedömer huruvida varje program eller intervention är bra eller dålig. Aktörsmodeller, vari intressentutvärdering ingår, hämtar värderingskriterier från berörda agenter såsom fysiska personer eller juridiska sådana, i form av företag eller organisationer. Intressentutvärdering har förhoppningar och begränsningar hos interventionens berörda som bedömningskriterier och dessa kriterier är i en intressentutvärdering bestämda före utvärderingen. Här vill utvärderaren enligt Vedung (2009), ha en legitim representation av de berörda utanför interventionen. Potentiella intressenter gällande kvinnofridsprojektet i Landskrona anser jag kunna vara klienterna, de anhöriga, våldsutövarna, alla som på frivillig basis ingår i de tre aktörerna Landskrona Stad, Röda Korset och ISIS kvinnojour i form av frivilliga, projektanställda, kvinnofridssamordnare, projektägaren, och administrativ personal. Vidare förvaltningschefen, lokala politiker och polisen.

Enligt Vedung (2009) finns det preskriptiv värdering och deskriptiv värdering där den förra innebär att utvärderaren själv ställer upp värderingskriterier, såsom rättvisa eller klienternas behov, och argumenterar för dessa. Detta är en deskriptiv värdering vilket innebär att jag som utvärderare bedömer interventionen utifrån om den motsvarar intressenternas uppfattning om kvalitet och värde.

Enligt Vedung (2009) är utvärderingsobjektet underordnad värderingskriteriet, som i detta fall handlar om intressenternas förhoppningar och begränsningar. Utvärderingsobjektet tittar på om utvärderingen ska bedöma uppnådda resultat eller processerna dit. I mitt fall handlar det både om uppnådda resultat enligt informanterna själva och om hur informanterna uppfattade processerna dit. Detta eftersom mina frågeställningar bland annat handlar om hur informanterna upplevde samverkan, och det inbegriper samverkan från start, under hela samverkansförloppet och till slutet.

Intressentutvärdering är vidare, enligt Vedung (2009), en holistisk ansats som är inriktad på ett stort urval berörda parter men jag avser begränsa mig till de tre berörda intressenterna

Landskrona Stad, Röda Korset och ISIS Kvinnojour med anledningen att de har samverkat i kvinnofridsprojektet, och jag vill veta hur samverkan fungerade. Under avsnittet om urvalsförfarande förklarar jag detta vidare.

Mitt val av utvärderingsmodell är bra anpassat då det involverar de tre intressentgrupper som ingick i kvinnofridsprojektet. För att kunna besvara mina frågeställningar måste jag känna till de berördas förhoppningar och begränsningar, tillika värderingskriterier, som ju en intressentutvärdering utgår från.

3.2.2 Begränsningar med en intressentutvärdering

Det hade varit av stort intresse att få bland annat politikernas uppfattning då de bidrar med statsbidrag, eftersom kvinnofridsprojektet ingår i en politiskt styrd organisation. Därför tycker jag, i linje med Vedung (2009) att nackdelar med intressentmodellen är att man inte riktigt vet var gränsen går mellan berörda och icke berörda grupper. Vidare blir det kostsamt och omständligt då man både måste välja ut intressentgrupper och företrädare därifrån och skriva rapporter. Ytterligare bygger denna modell på grupperns rättigheter och alla intressenter likställs och en risk finns att de bäst organiserade intressenterna intervjuas och de svåråtkomliga förblir tysta och då tror jag att man inte når det sanna resultatet utan bara det starkaste. Huruvida ett resultat är sant eller inte anser jag i detta sammanhang vara relevant, i detta sammanhang, att problematisera och utreda. Thurén (1997) pratar om tendenskriteriet och betonar då att när den som ger information själv är part i, i detta fall, samverkansprojektet, finns det anledning att misstänka att denne låter sina egna intressen gå före sanningen. Källan är partisk och tendentiös och kan ha intresse av att ge en falsk bild av verkligheten. Författaren berättar vidare att det är bra att komplettera en tendentiös källa med en annan källa som innehar en motsatt tendens. Då kan uppgifter anses trovärdiga. När man jämför källornas skildringar kan man sedan anta att det som källorna är eniga om troligtvis är sant.

Intressenter accepterar hellre fakta som passar deras egna åsikter och där kan det bli alldeles för bekvämt för mig som utvärderare och forskare att lyfta fram gynnsamma resultat bara för att de ska komma till användning, istället för att leverera sann information.

3.3 Användning

Det är min önskan att respondenterna får nytta av utvärderingen i form av att de får insikt om sin arbetsinsats och dess betydelse för samverkan med de berörda organen, och att positiva och negativa aspekter som jag kom fram till vid sammanställningen av datainsamlingen kan leda till förbättringsarbete. Ytterligare får informanterna sin arbetsinsats bekräftad via en teori vilket kan leda till utveckling och förbättring av deras yrkesroller.

Jag vill att utvärderingen ska läsas och reflekteras av alla intressenter. Vedung (2009) talar om upplysande användning som att man kan få nya insikter och åsikter och att läsaren kan lära sig något som blir värdefullt för något syfte. Syftet jag tänker på är att jag skulle vilja att denna utvärdering ska ligga till reflektionsgrund för fortsatt arbete inom kvinnofridsprojektet och vid nystart av liknande projekt genom "aha-upplevelse" då man kan lära sig av denna samverkans för- och nackdelar, enligt intressenterna i kvinnofridsprojektet, som kommer att framkomma i utvärderingen. Denna utvärdering kan då bli ett kompetenshöjande verktyg i förebyggande syfte. Jag vill och hoppas att denna utvärdering ska användas ur ett upplysande perspektiv i diskussioner och tankearbete i socialt arbete.

4 TIDIGARE FORSKNING

I detta avsnitt har jag exemplifierat nedanstående utvärdering som enligt min uppfattning har god förankring till mitt arbete.

Universitetslektorn vid Socialhögskolan i Lund; Lars B Ohlsson (2008), har skrivit *Varför samverkan? – Utvärdering av projekt Psykiska funktionshinder och samsyn*. Det handlade om ett projekt mellan fem kommuner och Region Skåne som samverkade för att på ett bättre sätt kunna tillgodose de psykiskt funktionshindrades behov.

Ohlsson (2008) kom i sin utvärdering fram till att det inte bara finns tre domäner som berörs av samverkan mellan kommun och region, alltså den politiska, den administrativa och den professionella. Han kom fram till att verksamheter också styrs av ekonomiska, juridiska och ideologiska system. Författaren anser att dessa domäner är viktiga att beakta när planering av samverkan ska ske. Vidare kommer författaren fram till att samverkan sker på olika nivåer och omfattar således både politiker, chefer och de professionella inom de berörda aktörerna. Utvärderingen visade att det funnits problem i samverkan vilka orsakats av otydligt uppdrag, brist på ledarskap och styrdokument och otillräckliga mål i verksamheterna. Via dessa nämnda orsaker anser författaren att man förstår vikten av att förutsättningarna för samverkan ska diskuteras både före och under samverkansprocessen. *Projektet psykiska funktionshinder och samverkan (a.a)* visade ytterligare på att ledningen inte haft det primära ansvaret och att gränser, ansvarsområden och arbetsuppgifter inte varit tydliga, vilket ju krävs för att en samverkan ska ha förutsättningar för att bli optimal.

Vidare uppdragas det via utvärderingen att de berörda organisationerna var i ständig rörelse med omstruktureringar och hög omsättning på personal. Det berodde på att organisationer hela tiden måste anpassa sig och vara flexibla efter brukarnas eller politikernas krav och därför är organisationerna ständigt föremål för omorganisering och reformering. Författaren betonade att detta har inträffat för socialtjänsten och psykiatrin de senaste decennierna. Av den anledningen anser Ohlsson (2008) att nyinstitutionell teori, med sina begrepp organisatoriska fält och verksamhetsdomän, vilka begrepp jag avser betona under teoriavsnittet, förklarar på ett förståeligt sätt hur dessa föränderliga organisationer samverkar, inte enbart genom rationella kriterier, utan även genom att organisationernas handlingsutrymme begränsas av sociala och kulturella band mellan organisationerna och dess omgivning.

Lars B Ohlssons (2008) utvärdering har jag kriterat som tidigare forskning till min uppsats med följande argument: Ohlsson (2008) har utvärderat ett samverkansprojekt mellan föränderliga människobehandlande organisationer och det har även jag gjort. Han har fokuserat på begreppet samverkan med fokus på institutionell teori, precis som jag. Ytterligare visade denna tidigare forskning på brister i samverkan i form av bland annat otydligt uppdrag och delvis därför ansåg författaren att förutsättningar för samverkan ska diskuteras både före och under samverkansprocessen. Ovanstående aspekter har jag diskuterat i min uppsats för att kunna svara på mina frågeställningar och därför är jag av uppfattningen att denna tidigare forskning har anknytning till mina frågeställningar.

5 METOD

Denna utvärdering är en deskriptiv ansats, alltså ett beskrivande forskningsintresse. Med det menas att forskaren vill beskriva något som redan är känt för aktörerna, i detta fall samverkan, och jag som forskare avser söka det kända fenomenets förekomst och utbredning bland aktörerna genom kvalitativa retrospektiva, alltså tillbakablickande intervjuer. (Rosengren et al 2002).

5.1 Val av datainsamlingsmetod

Jag har valt en kvalitativ datainsamlingsmetod. Olsson och Sörensen (2008) påpekar att i en kvalitativ forskning är forskaren subjektiv och har ofta en långvarig kontakt med intervjupersonen. Vidare är en kvalitativ forskning flexibel och frågeställningarna fördjupas successivt. Författarna anser även att kvalitativa resultat grundar sig på *få* personer och *många* variabler. Ytterligare bygger kvalitativ forskning på ett successivt framväxande där forskaren upptäcker och tydliggör fenomenet.

Olsson och Sörensen (2008) belyser vidare det unika i ett kvalitativt arbetssätt - att man gestaltar något och undersöker hur ett fenomen är konstruerat.

En intervju består, enligt Rosengren et al (2004), av att frågorna ställs muntligt till intervjupersonen och att dennes svar antecknas eller spelas in på digitalt minne av intervjuaren. Kvale och Brinkman (2009) anser att syftet med en kvalitativ intervju kan vara att förstå ämnen från den levda vardagsvärlden ur den intervjuades eget perspektiv.

Ytterligare anser författarna att en halvstrukturerad kvalitativ intervju varken är ett öppet samtal eller ett slutet frågeformulär utan fokuserar på vissa teman som kan innehålla förslag till frågor. Rosengren et al (2004) ser den halvstrukturerade intervjun som ett sätt att söka intervjupersonens upplevelse av kvaliteter och kvantiteter, där intervjuaren ska blanda fasta frågor med bundna svar och öppna frågor.

Vid en intressentutvärdering kan man använda både enkät, observation eller intervjumetoden men kvalitativa metoder verkar enligt Vedung (2009) vara den bästa och då gärna dialog. Jag anser, i linje med Vedung (2009), att vad utvärderaren ser eller får till svar i en intressentutvärdering får inverka på vad denne gör härnäst. Därför anser jag att halvstrukturerade intervjuer är ett bra val, då intervjupersonerna får styra samtalet inom ramen för mitt ämne vilket är samverkan. Därför väljer jag en kvalitativ intervju med öppna frågor. Jag ska inte styra samtalet helt och hållet för då blir det inte en intressentutvärdering, som ju fokuserar på de berördas åsikter. Vedung (2009) pratar om att de berördas begränsningar och ämne bör bilda utgångspunkt för intervjun. Begränsningar kan vara en nackdel eller något som kan medföra en nackdel. Ämne kan vara förhoppningar som de berörda har.

Jag har använt mig av retrospektiva, alltså tillbakablickande frågor eftersom jag bland annat vill undersöka vad intervjupersonerna tyckte om det avslutade samverkansprojektet, vilket sker vid en tidigare tidpunkt än själva mättillfället. (Rosengren et al 2004)

Jag använde mig av kvalitativa individuella intervjuer och jag valde ut de blivande respondenterna inom respektive samverkansaktör tillsammans med projektägaren.. Jag intervjuade personerna som arbetade i styrgruppen för samverkansprojektet, då det var just dessa personer som samverkade och jag intervjuade även en kvinna som arbetade med de våldsutsatta kvinnorna för att kunna få hennes uppfattning om vad styrgruppens samverkan ledde till för de som arbetade med brukarna.

Efter att informanterna godkänt inspelning av intervjuerna på digitalt minne transkriberade jag intervjuerna på datorn, sedan formulerade jag olika kategorier utifrån min intervjuguide såsom *hur har samverkan fungerat* och *vilka eventuella förbättringsområden uppfattas av*

informanterna? Intervjuguiden finns som en bilaga till detta arbete. Under dessa kategorier sammanfattade jag informanternas svar på så sätt att jag skrev ”*hälften av de intervjuade ansåg att det fanns tre eller fler förbättringsområden gällande samverkan att arbeta med*”. Till största delen har jag dock använt mig av citat från informanterna under respektive kategori och intervjufråga. Respondenternas uppfattning om samverkan mättes framförallt med intervjufrågorna 2,5 och 7 till 17 – 24. Intervjuguide är bifogad.

Fördelar med en kvalitativ intervju är att alla intressenter kan hjälpa till att förbättra projektet med sina personliga, spontana och förhoppningsvis ärliga svar och att jag har möjlighet att ställa följdfrågor. Det gör vidare att jag kan besvara mina frågeställningar på ett djupare plan än om jag använt mig av kvantitativa metoder i form av till exempel statistiska frågor där informanterna skulle fylla i redan förskrivna alternativa svar. Då hade jag riskerat att förlora det jag avsåg göra; att fånga vad informanterna verkligen tyckte om denna samverkan.

5.2 Tillvägagångssätt innan, under och efter intervjuerna

Under detta avsnitt avser jag beskriva hur jag förberedde mig innan intervjuerna och relevanta aspekter gällande respondenterna under och efter intervjuerna.

5.2.1 Innan intervjuerna

Jag träffade projektägaren som är verksam i aktören Landskrona Stad och blev tilldelad alla ur utvärderingssynpunkt relevanta registerdata, såsom den gemensamma ansökan till Länsstyrelsen, slutrapporten för samverkansprojektet och den lokala handlingsplanen för kvinnofrid. Sedan läste jag in mig på ämnet samverkan och på det berörda projektet med avsikten att kunna formulera intervjufrågor, vars svar kunde kopplas till de teorier jag läst om samverkan.

Jag ringde sedan till mina blivande informanter och presenterade mig som socionomstuderande och att jag tillsammans med projektägaren för samverkansprojektet bestämt att jag skulle utvärdera denna samverkan. Sen ställde jag frågan om de var intresserade av att ställa upp på en intervju. Efter deras muntliga samtycke till intervju bestämde vi en tid, och plats för intervju blev i enrum på deras arbetsplats.

5.2.2 Under intervjuerna

När jag träffade mina respondenter i enrum på deras respektive arbetsplatser fick de möjlighet att skriva under en samtyckesbilaga, trots att de redan givit sitt muntliga samtycke via telefon. De tilldelades även en informationsbilaga med relevanta uppgifter om mig och min roll som forskare, även om de redan fått den informationen av mig per telefon då de blev tillfrågade om att delta i intervju. Jag frågade informanterna om jag fick spela in intervjuerna på digitalt minne i form av min mobiltelefon, men betonade att det var frivilligt för dem att spelas in. Mina intervjuer tog mellan 35 minuter och 1 timme och 15 minuter.

5.2.3 Efter intervjuerna

Jag transkriberade intervjuerna i direkt anslutning till intervjutillfället för att på så sätt ha allt färskt i minnet och för att inte ha för många intervjuer att transkribera samtidigt.

Efter transkriberingen formulerade jag olika kategorier såsom bland annat *hur har samverkan fungerat* och *vilka förbättringsområden uppfattas av informanterna?* Under dessa kategorier sammanfattade jag informanternas svar för att respektera konfidentialiteten och försvåra möjligheten för läsaren att räkna ut vilken respondent som har sagt vad. Sedan kopplade jag vissa av svaren till relevant teori. I vissa fall kunde jag koppla respondenternas svar till de teorier jag redan läst in mig på, men i andra fall fick jag söka nya teorier som skulle kunna kopplas till mitt datainsamlingsmaterial. Jag avslutade resultatavsnittet med en SWOT-

analys, som jag själv utformat utifrån respondenternas svar, vilket jag avser beskriva i det nämnda avsnittet.

5.3 Urvalsförfarande och bortfall

Vid en intressentutvärdering utgår Vedung (2009) från att utvärderaren gör urval och kontakter intressenter som denne anser viktiga och beaktar deras synpunkter. Tillsammans med projektägaren för samverkansprojektet och tillika enhetschefen för missbruk inom socialtjänsten i Landskrona Stad bestämdes vilka personer jag skulle intervjua. Det viktigaste var att det var personer som varit med och påverkat samverkan på olika sätt och som således hållit i de röda trådarna gällande själva samverkan mellan de tre aktörerna. Enhetschefen kände till allas roller i samverkan och jag fick bland annat ta del av slutrapporten om kvinnofridsprojektet där jag bildade mig en mening om vilka som aktivt hade deltagit i påverkan av samverkan. Jag valde att intervjua tre personer från intressentgruppen Landskrona stad, tre från intressentgruppen Röda Korset och två personer från intressentgruppen ISIS kvinnojour. Sammantaget handlar det alltså om åtta respondenter. Sex personer av de åtta respondenterna ingick i styrgruppen, där samverkan skedde. Detta för att jag tycker att dessa tre befinner sig närmast projektets mål och därför kommer att kunna svara på mina frågeställningar, vilka handlar om vilka aktörerna är, hur de uppfattade samverkan i projektet och vilka utvecklingsmöjligheter aktörerna såg med detta samverkansprojekt och samverkan generellt.

5.4 Värdering av forskning

Man kan värdera forskning på bland annat tre sätt; genom validitet, reliabilitet eller genom representativitet. Nedan kommer jag att beskriva dessa begrepp och hur jag har använt mig av dem i min forskning.

5.4.1 Validitet

Validitet är, enligt Rosengren et al (2004), centralt för all vetenskaplig forskning. Det innebär att man som forskare ska mäta det man avser mäta. I mitt fall innebär det mätning av samverkan mellan de tre aktörerna ISIS Kvinnojour, Röda Korset och Landskrona Stad. Alltså ska inte andra begrepp, såsom kvinnomisshandel eller traumatiska barn, stå i centrum utan det är samverkan mellan de tre aktörerna min mätning ska fokusera på. Det finns tre former av validitet; ytvaliditet, empirisk eller extern validitet och begreppsvaliditet. Den första är den vanligaste formen och innebär att genom att forskaren redovisar sin operationalisering av det teoretiska begreppet har forskaren visat att den har god validitet då den mäter vad forskaren avser att mäta.

När jag intervjuade respondenterna såg jag till att de uppfattade frågan på rätt sätt. Emellanåt angav de svar som gick utanför ramen för mina frågor och då fick jag leda dem tillbaka till frågorna genom att ställa frågan igen. Detta var viktigt för att kunna uppnå validiteten och således kunna studera och införskaffa information om respondenternas upplevelse av samverkan och inte något annat som inte hade med samverkan att göra.

5.4.2 Reliabilitet

Med reliabilitet menas, enligt Rosengren et al 2002, att det mätinstrument som används för forskningen är tillförlitligt, så att andra forskare ska kunna använda det för att bekräfta det jag gjort. Då ska deras upprepade mätningar av samverkansprojektet överensstämja med mina mätningar. Mina mätinstrument är kvalitativa intervjuer, som jag beskrivit ovan, och aktörernas slutrapport om samverkansprojektet.

5.4.3 Representativitet

Representativitet innebär att de resultat jag fått fram gäller för dem jag vill uttala mig om och inte om någon annan grupp. Då blir min forskning så representativ som möjligt. Jag har valt att intervjua de flesta medlemmarna ur styrgruppen då det var de som samverkade och borde kunna ge mig ett mer representativt resultat än om jag hade intervjuat de våldsutsatta kvinnorna, vilka ju inte deltog aktivt i samverkan. Utöver medlemmarna i styrgruppen valde jag att även intervjua två anställda, en från Landskrona Stad och en från ISIS Kvinnojour, som arbetade aktivt med de våldsutsatta kvinnorna. Anledningen för det var att jag ville se hur långt samverkan sträckte sig och således ville jag veta om samverkan endast skedde i styrgruppen eller om respektive aktörs anställda i sin tur också samverkade.

5.5 Begränsningar

Här ska jag belysa begränsningar med en kvalitativ metod och retrospektiva frågeundersökningar. Begränsningar med en intressentutvärdering har jag redan belyst i avsnittet utvärdering.

5.5.1 Begränsningar med en kvalitativ intervju

Begränsningar med en kvalitativ intervju i förhållande till min uppsats är att när forskaren har valt en deskriptiv ansats är det, enligt Rosengren et al (2004) vanligare att använda sig av kvantitativa metoder i form av att beräkna olika parametrar i populationen såsom medelvärde och spridningsmått. Då kan forskaren exempelvis få fram hur många procent av samverkansaktörerna som ansåg att samverkan fungerade bra eller hur lång tid aktörerna ägnat åt samverkan. Men jag har valt att utföra en kvalitativ metod då det är aktörernas personliga åsikter jag ville komma åt.

5.5.2 Begränsningar med en retrospektiv frågeundersökning

En begränsning med retrospektiva frågeundersökningar är, enligt Rosengren et al (2004) att forskaren blir beroende av respondenternas mer eller mindre pålitliga minnen, såvitt forskaren inte har tillgång till någon form av registerdata. I detta fall finns visserligen registerdata i form av projektets slutrapport, men däri nämns samverkan och huruvida aktörerna har uppfyllt målet med samverkan kortfattat, och är således inte tillräcklig information för en utvärdering av projektet med fokus på samverkan. Dock anser jag att det är aktörernas minne, vare sig det är bra eller dåligt, som ligger till grund för båda mina frågeställningar.

5.6 Forskningsetiska principer

Här avser jag förklara de fyra huvudkraven på forskning och huruvida jag anser att jag uppfyllt dem. Sedan belyser jag mina egna forskningsetiska reflektioner. Jag vill dock börja med att börjar med att förklara begreppen forsknings- och individskyddskravet. Enligt humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (1990) innebär forskningskravet att samhällsmedborgarna har ett berättigat krav på att forskning bedrivs så att kunskaper utvecklas. Det är viktigt för att till exempel förbättra människors hälsa och livsvillkor genom studier av arbetsmiljöfaktorer. Samtidigt har samhällsmedborgarna även ett berättigat krav på skydd mot otillbörlig insyn i exempelvis sina livsförhållanden. Vidare får samhällsmedborgarna inte utsättas för förödmjukelse och detta är ett krav som kallas individskyddskravet, vilket är det viktigaste för forskningsetiska överväganden. Forskaren ska mäta forsknings- och individskyddskravet mot varandra genom att, inför en vetenskaplig undersökning göra en vägning av möjliga risker, såsom negativa konsekvenser för berörda respondenter, mot värdet av det förväntade kunskapstillskottet, och då ska forskaren beakta både kortsiktiga och långsiktiga följder.

Individskyddskravet konkretiseras i fyra huvudkrav på forskning. De kallas informations-, samtyckes-, konfidentialitets- och slutligen nyttjandekravet.

Informationskravet innebär att forskaren ska informera de berörda parterna om forskningsuppgiftens syfte. När jag ringde respondenterna för att fråga om de ville medverka i en intervju blev de informerade om uppsatsens syften, vilka var att jag, som student, i min D-uppsats skulle utvärdera deras samverkansprojekt och ta reda på hur de anställda hade upplevt denna samverkan och vilka förbättringsområden det fanns inför framtiden. Vid intervjun fick de samma information en gång till. Därmed anser jag att informationskravet är uppfyllt.

Samtyckeskravet innebär att deltagarna själva får bestämma över sin medverkan. Vid telefonsamtalet tackade de ja till intervjun och vid intervjun skrev respondenterna under en samtyckesbilaga där det belystes att undersökningen var frivillig och att de fick avbryta intervjun närhelst. Därmed anser jag att samtyckeskravet var uppfyllt. Dock har jag en reflektion som handlar om att respondenterna visste att en utvärdering skulle ingå i samverkansprojektet, då de sökte medel hos Länsstyrelsen. Trots att jag är student och utvärderar utifrån Malmö Högskolas kriterium för hur en utvärdering ska vara utformad, kan respondenterna ha känt ett krav att medverka.

Konfidentialitetskravet innebär att uppgifter om berörda personer i en undersökning ska ges största konfidentialitet och personuppgifter ska bevaras så att obehöriga inte kan ta del av dem. Jag spelade in intervjuerna på digitalt minne som sedan transkriberades på min dator. Det är endast jag som forskare och min handledare som tittar på registerdata, annars förvaras det i säkert förvar dit endast jag som forskare har tillgång. Vid sammanställning av resultatet har jag varken fingerat namnen på respondenterna eller nämnt vilken samverkansaktör ett svar från en viss respondent tillhör, utan kallat alla för respondenter. Jag valde att göra så för att kunna uppfylla konfidentialitetskravet och minimera risken att läsarna ska kunna räkna ut vem som har sagt vad av de åtta intervjuade respondenterna.

Nyttjandekravet innebär slutligen att mina insamlade uppgifter om de berörda personerna endast får användas för forskningsändamål. När min uppsats är godkänd och kursen avslutad avser jag radera all information från digitalt minne och kassera alla dokument jag använt mig av. Alla uppgifter jag införskaffat har endast använts till min forskning.

5.6.1 Mina egna forskningsetiska reflektioner

Jag tänkte att det kunde ha funnits en risk att mina respondenter kunde ha känt sig obekväma vid vissa frågor, som till exempel rörde deras arbetsinsats vid samverkan med de berörda aktörerna. Därför var jag tvungen att formulera intervjufrågorna så att respondenterna inte skulle känna sig påhoppade eller att kritik riktades mot dem.

Vidare reflekterade jag över att respondenterna möjligtvis inte vågade ha för avvikande och utmärkande intervjusvar. Detta då för att de kunde befara att andra berörda och läsare av uppsatsen skulle kunna urskilja svaren, trots att jag som forskare hade betonat vikten av deras anonymitet via konfidentialitetskravet, och således fanns risken att de tonade ner sin åsikt. Likaså om en respondent visste att en kollega betett sig mindre bra i samband med samverkan, kände de sig kanske obekväma att säga det då det skulle kunna leda till irritation mellan kollegerna.

Ytterligare fanns möjligheten att respondenterna, i motsats till ovanstående, kanske ville framställa projektet positivt och därför förskönade verkligheten för att projektet eller de själva skulle framstå i bättre dager.

Respondenterna kan ha känt sig tvingade att delta i undersökningen, trots att jag betonade att de kunde avbryta närhelst. Det är nämligen så att när Landskrona Stad fick statsbidrag för kvinnofridsprojektet ingick pengar för att utföra en utvärdering, och den informationen kände

samverkansaktörerna till.

En annan tanke var att respondenterna skulle ha kunnat uppfatta sin medverkan som mindre meningsfull om de inte hade fått veta att de skulle få ta del av vilka slutsatser jag som forskare kom fram till. Därför berättade jag, innan intervjun påbörjades, var forskningsresultaten skulle publiceras och frågade om de vill ha en kopia av undersökningen.

6 TEORI

I detta avsnitt avser jag belysa de teorier jag anser relevanta för mitt arbete. Jag tar upp teorier om vad samverkan är, förutsättningar och nackdelar med samverkan. Vidare belyser jag institutionell teori med fokus på domänkonsensus och domänkonflikt.

6.1 Vad är samverkan och varför ska man samverka?

Samverkan är något i tiden som vi inte kan komma undan, enligt Danemark (2005).

”Samverkan är medvetna målinriktade handlingar som utförs tillsammans med andra i en klart avgränsad grupp avseende ett definierat problem och syfte” (Danemark 2005).

Således innebär samverkan att personer, som ofta har olika utbildningar, är styrda av ett annat regelverk och befinner sig i olika organisatorisk positioner men arbetar mot ett gemensamt mål (a.a).

Staten har, enligt Ohlsson (2008), bestämt att myndigheter ska samverka då samverkan ses som en förutsättning för att skapa en helhetssyn, vilket man ju vill eftersträva ibland annat vård och omsorg. När en handling eller en arbetsgång får ett resultat som är mer än summan av de enskilda delarna kallas det för synergieffekter, och dessa gör att det finns en tro att verksamheter kan bli effektivare. Därför ses samverkan som tidssparande, en förenkling av arbetet och undvikande av dubbelarbete. Välfärdssamhällets sektorisering kan övervinnas med hjälp av samverkan. Som jag nämnde ovan vill man uppnå en helhetssyn men det är svårt då olika specialiseringar faktiskt skapar områdesindelningar. Om sektoriseringen ökar, ökar även fragmenteringen och då blir det svårare att överblicka ledningssystemen som ska hålla ihop olika områden. Det leder till att stuprörstänk utvecklas, där de olika områdena suboptimeras, vilket innebär att ett ledningssystem optimerar en uppgift ur sin aspekt men att denna lösning inte är optimal ur ett annat ledningssystem perspektiv.

En annan orsak till att man samverkar är enligt författaren att det känns nödvändigt för att organisationen inte ska stagnera eller gå miste om resurser. Mycket av samverkan sker i projektform och för att medel ska beviljas av Staten och av Länsstyrelsen, måste vissa relevanta parter ingå. Således kan man se samverkansprojekt som *”en delegering av operativt ansvar från reguljär verksamhet till mindre, tidsbegränsade, flexibla och målinriktade enheter samtidigt som den strategiska och ekonomiska styrningen av medel och resurser är fortsatt centraliserad”* Ohlsson (2008).

Vidare kan samverkan, förutom att tillföra resurser, även ge status till den egna verksamheten om man samverkar med en verksamhet som har högre status och legitimitet än den egna. Men eftersom det ofta krävs att projektanslag ska vara i samverkan kan man ”bli inbjuden med armbågen” för att legitimera en annan verksamhets anslagsansökan, som annars inte skulle få pengar till projektet. Samtidigt som det kan upplevas som ett ”tvångsäktenskap” kan det, som nämnts tidigare, vara en möjlighet att ”gifta” sig till status och resurser som ju behövs för att överleva.

6.2 Objekt människa eller objekt byggnad?

När man samverkar samverkar man om något, vilket innebär, enligt Danemark (2005), att samverkan har ett objekt, i detta fall objektet människor. Här handlar det om samverkan

mellan anställda som är utbildade att arbeta med andra människor, i detta fall våldsutsatta kvinnor. Dessa aktörer kallas människobehandlade organisationer (MBO), vilka jag även beskrev i slutet i bakgrundsavsnittet 2.4. När man samverkar om människor och inte om ett ting, såsom en byggnad, finns det två skillnader att ha i minnet. För det första består objektet en människa av kött och blod som har egna tankar och känslor. För det andra finns det en skillnad vad gäller de anställdas yrkeskategorier. När man samverkar kring en byggnation har hantverkarna sina speciella kunskaper om vad som skall göras och hur det skall göras. Men när man samverkar kring en människa ska man hålla i minnet att en människa består av en biologisk, en psykologisk och en social del som blir en ouplöslig helhet. På grund av det kommer olika teorier på ett konkret sätt att mötas i samverkan gällande MBO. De konkurrerar om inflytandet. Det är inte vanligt att en målare har synpunkter på elektrikers arbete. Därför kan man säga att det inte finns någon konkurrens mellan aktörerna om hur ett problem ska definieras och åtgärdas. I MBO däremot är det vanligt att en sådan konkurrens råder. En stökig elev är ett pedagogiskt problem för en lärare, men för kuratorn är eleven ett psykologiskt och ett socialt problem. Därför blir deras sätt att definiera och åtgärda ett gemensamt problem, såsom en stökig elev, olika.

Vidare är anställda inom MBO enligt Danemark (2005), över lag medvetna om att människan består av en social, en biologisk och en psykologisk del och att det därför finns många perspektiv att utgå från. Detta leder dock till problem då vissa kunskaper och åsikter väger mer än andra. Ju större sådana maktskillnader desto större risk att problem i samverkan uppstår.

6.3 Vems är ansvaret för samverkan?

Danemark (2005) säger att ledningen bär ansvaret för att skapa grundläggande förutsättningar för samverkan. Då det är ett stort ansvar krävs det att ledningen både har insikt och engagemang i de samverkansprocesser som antingen planeras eller pågår. Således kan inte ansvaret ges till medarbetarna då deras uppgift är att efter bästa förmåga delta i samverkan som ledningen har bestämt. En anledning till att ledningen kan vara otydlig är tidsbrist med följderna att ledningen måste prioritera. Slutligen kan ledningen även vara otydlig på grund av okunskap om vad samverkan innebär. Författaren anser att ledningen måste ha en aktiv roll under hela projektiden. Legitimitet och kompetens är de två nyckelorden vid ledningsfunktionen enligt Danemark (2005). Den som ska leda gruppen måste uppfattas som både kunnig i det ämne som berör de samverkande aktörerna och lojal mot gruppen.

6.4 Fyra ambitionsnivåer

Enligt Danemark (2005) kan man ibland urskilja fyra ambitionsnivåer på hur nära samverkan sker. På den lägsta ambitionsnivån består samverkan i att en yrkesgrupp kallas in till den egna organisationen för att ge råd i arbetet, såsom när socialtjänsten har konsultationer med läkare i svåra fall av missbruk. Den andra ambitionsnivån innebär att två olika arbetsplatser koordinerar sina arbetsuppgifter för att uppnå ett delvis gemensamt mål. Exempel är när lärare från gymnasiet koordinerar sina arbetstider och arbetsuppgifter med universitetslärare så att gymnasieelever kan besöka universitetet och få en god inblick i den högre utbildningen. Den tredje nivån av samverkan innebär att de samverkande skapar gemensamma arbetsformer för ett avgränsat gemensamt arbete. Den högsta nivån av samverkan sker när två eller fler verksamheter slås samman såsom om en förskola, ett fritidshem och en grundskola slås samman till en skola.

6.5 Negativa aspekter av samverkan

Enligt Danemark (2005) betyder ofta samverkan långtgående förändring av ett arbete och när

en samverkansprocess startat kan det vara svårt att veta vad resultatet kommer att bli. Detta innebär att samverkan är en förändring mot något okänt. Detta okända kan ha sin botten i oklara uppgifter och mandat. Finns det oklarhet med det egentliga syftet med samverkan kan det leda till irritation.

Vidare är det vanligt att det finns maktskillnader mellan dem som ska samverka och upplever en part att en annan samverkanspart innehar mer makt kan det vara oroande. Således kan samverkan ur ett underifrån perspektiv kännas mindre bra.

6.6 Förutsättningar för samverkan

Danemark et al (1999) talar om att för att ett samverkansprojekt ska lyckas är det viktigt att samverkansaktörerna har en gemensam utgångspunkt och gemensamma referensramar, att aktörerna har en gemensam metod för att utveckla samverkan och slutligen att mål, etiska förhållningssätt och principer diskuteras noga innan verksamheten startas. Ytterligare talar författarna om inre och yttre betingelser för att en samverkan ska vara optimal. De yttre betingelserna handlar bland annat om de resursmässiga förutsättningarna. De inre betingelserna handlar om personalens motivation och deras upplevelser av det som sker i samverkan. Vidare är det viktigt, menar författarna, att belysa om deltagarna är nöjda med sin yrkesroll och vilken respekt man erhåller av de övriga medlemmarna

Enligt Danemark (2005) bör man diskutera förutsättningarna för samverkan innan man startar en sådan process. Annars är risken stor att förväntningarna är höga och intentionerna goda men resultatet är mindre bra.

Författaren talar om myten om personkemin där han betonar att många aktörer som någon gång samverkat med en annan aktör anser att om personkemin fungerar så går det att samverka. Danemark (2005) anser att denna personkemaspekt inte kan vara förklaring till varför samverkan inte fungerar i många fall. Han tycker att man ska se det som att om det inte finns grundläggande förutsättningar för samverkan blir påfrestningarna för stora för aktörerna vilket kan utlösa irritation vilket i sin tur gör samverkan svår. Således är det inte medarbetarnas fel när samverkan inte fungerar utan ledningens skyldighet att skapa förutsättningar för samverkan.

Förutsättningarna handlar inte om enskilda faktorer utan flera och det finns tre typer av faktorer.

I ett första led finns kunskaps- och förklaringsmässiga faktorer där samverkansparterna har olika utbildning, och olika idéer om hur problemet ska angripas då de har olika sätt att se på och förklara problemet. Detta sker när flera kategorier av yrkesverksamma samverkar.

I ett andra led finns formella och informella regler där det finns olika regelverk för de yrkesverksamma. Trots att de arbetar inom samma organisation kan lagar och avtal se olika ut vilket kan styra de samverkande aktörernas arbete åt olika håll. Exempel är kravet att sätta betyg och hur det regleras, arbetstid och sekretess.

I ett sista led finns organisationens situation vilken kan vara helt annorlunda för samverkansparterna, trots att de är verksamma i samma organisation. Här menar Danemark (2005) att de möter brukaren utifrån helt olika organisatoriska positioner.

Kontentan med dessa tre typer av faktorer är att däri spelar olikheter en stor roll för hur den konkreta samverkan gestaltar sig. Dessa tre typer av faktorer måste identifieras, lyftas fram och diskuteras för att samverkan ska kunna ha förutsättningar att bli framgångsrik.

6.7 Nyinstitutionell teori

Först beskriver jag teorin generellt för att sedan förklara de nyinstitutionella begrepp jag använt mig av, då jag kopplat mitt resultat till mina teorier. De är isomorfism, organisatoriska fält, integrationsprocess, domänkonsensus och domänkonflikt.

Grape et al (2006) säger att institutionell teori belyser varför organisationer inte fungerar som rationella verktyg. Den visar hur bland annat omgivande faktorer styr organisationer mer än rationalitet.

Nyinstitutionell teori är en vidareutveckling av institutionell teori. Den grundläggande skillnaden är att den nyinstitutionella teorin fokuserar mer på organisationens förhållande till omvärlden, och hur detta förhållande påverkar hur organisationen utvecklas och förändras. Vidare talar Grape et al 2006 om tre utvecklingsfaser inom teorin där fas ett etablerade synen på organisationers förhållningssätt till omgivningen. I fas två sker ett byte av analysnivå där man inte längre studerar enskilda organisationer, utan istället studerar organisationsfältet. Exempel på detta kan vara studiet av organisationer som blivit alltmer homogena över tid. Dessa förhållningssätt kritiserades och därför inleddes fas tre som innebär en strävan att förena kunskaperna om omgivningarnas inverkan på organisatoriska fält. Här lägger man vikten på de enskilda organisationerna som aktörer.

Författaren berättar ytterligare att institutionella regler får effekter på organisationers struktur. Detta sker genom anpassning till institutionella krav som uppstår i organisationers omgivningar då vissa aktiviteter förutsätts av politiska beslutsfattare, lagstiftningar och olika professionella grupper. Det är genom detta som organisationen får sin legitimitet, vilket dock inte innebär att arbetet inom organisationen utförs effektivt.

6.7.1 Isomorfism

Begreppet isomorfism innebär en strävan efter strukturell överenskommelse med omgivningens institutionella krav. Grape et al 2006 menar att det finns tre olika varianter av isomorfism där den tvingande isomorfismen handlar om anpassningskrav för svagare organisationer, som vill uppnå legitimitet, gentemot starkare intressenter som till exempel staten. Mimetisk isomorfism innebär att en svagare organisation imiterar framgångsrika organisationer och slutligen den normativa isomorfismen då professionell utbildad personal likriktar sina respektive organisationer för att kunna uppnå legitimitet.

6.7.2 Organisatoriska fält

Organisatoriska fält är, enligt Grape et al 2006, ett begrepp inom nyinstitutionalismen som betecknar sociala sammanhang och inom dess ram skapar enskilda organisationer sin identitet. Ramarna för de organisatoriska fälten är föränderliga. Organisationerna inom samma fält är förknippade genom en organisatorisk identitet, så tillika att de har en bestämd uppfattning om vem de är, vad de gör och vem de strävar efter att efterlikna. De behöver dock inte likformas, trots att de strävar efter likhet med förebilderna, eftersom varje organisation har en ambition att vara unik. På så sätt avviker varje organisation något från de andra i samma fält. Det leder till att anammandet av en generell organisationsidé kan se olika ut mellan organisationer inom samma fält. Således kopierar organisationerna inte idéerna utan översätter dem till lokala förutsättningar och man konkretiserar abstrakta rekommendationer och preciserar vaga formuleringar.

6.7.3 Verksamhetsdomän, domänkonflikt, domänkonsensus och integrationsprocess

Begreppet verksamhetsdomän sätter fokus på det aktivitetsområde kring vilket aktörer avser samverka. Det är konkreta arbetsuppgifter som utförs inom ett visst verksamhetsområde. Inom ett visst verksamhetsområde kan olika aktörer göra skilda domänanspråk på att få vara legitima förespråkare för just detta område. Om aktörerna inte kommer överens skapas domänkonflikter. Kommer de överens om vem som ska göra vad kallas det domänkonsensus. (a.a). Sammanfattningsvis finns det oftast flera verksamhetsdomäner inom ett organisatoriskt fält, vilka i sin tur har olika organisationer med olika domänanspråk. Dessa anspråk är inget problem så länge verksamhetsdomänen hanteras av en organisation. Men när flera

organisationer gör överlappande domänanspråk på en verksamhetsdomän kan problem uppstå.

Ett aktivt integrationsarbete är ett begrepp inom nyinstitutionalismen som kännetecknas av ett arbete för att uppnå en samsyn om mål och medel i verksamheterna samt en samsyn om gränserna för de kunskapsanspråk som finns för verksamheten. Om de integrativa verksamheterna sker på olika organisatoriska nivåer, såsom på handlägg- och ledningsnivå, ökar sannolikheten för domänkonsensus.

Ett aktivt integrationsarbete mellan de samverkande aktörerna kännetecknar en verksamhet med hög grad av domänkonsensus. En frånvaro av aktivt integrationsarbete mellan aktörerna är, i motsats, en hög grad av domänkonflikt. Integrationsprocessens förlopp leder till hur slutresultatet av olika domänanspråk ser ut. Ibland kan organisationer, som är intresserade av samma verksamhetsdomän hamna i konkurrens vad gäller antingen vilken organisation som ska få ansvaret för en viss verksamhetsdomän eller vem som ska slippa behöva ta ansvar för en viss domän.

Vidare är viktiga steg mot domänkonsensus integrationsprocesser som sker mellan aktörernas ledare. Samverkan uppnår högre grad av integration om verksamheten har planerats, förberetts och etablerats på olika chefsnivåer där cheferna har formell makt att besluta över samverkan.

Grape et al (2006) belyser domändefinitionen med ett kontinuum där det i den ena änden finns lågt integrerade verksamheter med en splittrad och konfliktfylld samverkan och där flera aktörer försöker bekämpa varandras synpunkter. Det kallas för verksamheter med en hög grad av domänkonflikt. I den andra änden av kontinuumet finns samverkansprojekt där man kommit överens om och respekterar gränserna för varandras verksamhetsområden. Detta kallas verksamheter med hög grad av domänkonsensus

7 ANALYS OCH RESULTAT FRÅN INTERVJUER

Jag har delat in detta avsnitt på följande sätt: Jag har formulerat olika kategorier utifrån mina intervjufrågor, som jag bifogat som en bilaga till denna uppsats, vilka är *bakgrund*, *uppdraget*, *styrgruppen*, *samverkan* och *idag*. Kategori *bakgrunden* kopplas till mina intervjufrågor 1 – 5, kategori *uppdraget* kopplas till frågorna 6 – 7, kategori *styrgrupp* kopplas till intervjufrågorna 8 – 9, kategori *samverkan* kopplas till frågorna 10 – 17 och slutligen, och slutligen kopplas kategori *idag* till intervjufrågorna 18 – 19. Under varje kategori har jag beskrivit intervjufrågor, följt av respondenternas svar, som ibland är inbakad i min text och ibland rena citat. När jag har valt att använda citat har jag utgått från dem som jag ansåg vara de mest utmärkande eller beskrivande svaren till den berörda frågan. Dock har jag hållit mig till högst fyra citat per fråga för att inte riskera att läsaren ska förlora intresse på grund av för monoton läsning. I kategorin *samverkan* finns det bland annat en fråga som handlar om respondenternas sammanfattande uppfattning om samverkan. Svaren jag delgivits var långa och innehållsrika, och därför valde jag att dela in och kategorisera svaren, varunder jag placerade relevanta citat. Det utgjorde min resultatdel.

I respektive kategori kopplar jag sedan svaren till relevant teori, som jag använt mig av i teoriavsnittet, vilket utgör min analysdel. Vid varje koppling till teori har jag refererat till vilket avsnitt i teorin jag kopplat empirin för att underlätta sökandet efter koppling mellan teori och empiri. Jag har dock inte kopplat alla svar till teorier men jag ansåg ändå att svaren var viktiga för uppsatsen. Ibland har jag upprepat samma teori då jag ansåg att den var i linje med mina respondenters svar. Jag har alltså alternerat min resultat- och analysdel under varje kategori.

7.1 Bakgrund

Med hjälp av ovanstående kategori ville jag ta reda på när projektet startades, om aktörerna träffades innan samverkansstarten för att presentera sina organisationer, hur informanterna kände inför en samverkan, om de innan projektet hade fått utbildning om samverkan och huruvida det påverkade att en enhetschef skrev den gemensamma ansökan till Länsstyrelsen men att en annan enhetschef sedan fick ta över ansvaret.

Jag frågade om informanterna träffades innan samverkan inleddes för att presentera sina organisationer och sina mål med samverkan.

” Ja, och det var det första utav en rad mycket underliga möten(...) Landskrona Stad frågade oss om vi kunde förklara hur vi hade tänkt oss. Sen blev det tyst. När vi frågade dem hur de tänkt att samverkan skulle gå till svarade Landskrona Stad: Det kan vi prata om sen. Nu kan Röda Korset gå så vi kan höra med ISIS” (R4)

” Vet inte, jag var inte med då .Jag kom när vi redan fått pengarna från Länsstyrelsen” (R3).

”Jag tror det. Det var otydligt vem som skulle göra vad” (R7)

När jag frågade om informanterna ville ingå samverkan med de andra aktörerna svarade alla ja.

”Det var inte ett val då jag var en del i projektet, men jag såg positivt på det” (R1).

”Ja det var viktigt för oss. ISIS underlättade vårt arbete då vi kunde placera kvinnor i Landskrona och inte bara i andra städer. Vi har en kvinnofridslägenhet och vi kunde få hjälp av ISIS då de utsatta kvinnorna fick journummer till ISIS frivilligarbetare” (R6).

”Ja, det gav ju pengar till oss” (R8).

”Det var ett krav från Länsstyrelsen för att vi skulle få pengar, men jag har alltid varit positiv till samverkan” (R5)

I avsnitt 6.1 ser man att Ohlsson (2008) belyser bland annat en orsak till att man samverkar som att det kan kännas nödvändigt för att organisationen inte ska stagnera eller gå miste om resurser. Vidare påpekar författaren att för att få utvecklingsmedel av Staten och av Länsstyrelsen, måste vissa aktörer ingå, och framförallt när det gäller samverkan i projektform. *Samverkansprojekt är ” en delegering av operativt ansvar från reguljär verksamhet till mindre, tidsbegränsade, flexibla och målinriktade enheter samtidigt som den strategiska och ekonomiska styrningen av medel och resurser är fortsatt centraliserad” Ohlsson (2008).*

Vidare menar Ohlsson (2008) i avsnitt 6.1, att en aktör kan ”bli inbjuden med armbågen”. Det betyder enligt författaren att för att en aktör ska kunna legitimera sin projektansökan, krävs

det ofta att projektet ska vara i samverkansform för att man ska få pengar att genomföra projektet.

Intervjun fortsatte med frågan om informanterna hade fått någon utbildning i hur samverkan kunde gestalta sig innan eller under projekttiden. Ingen hade fått sådan utbildning men de flesta hade erfarenhet av samverkan sedan tidigare.

”Nej, det hade kanske underlättat” (R8).

”Nej och det påverkade inte samverkan då jag arbetat i samverkan innan. Men jag hade större förväntningar på samverkan än vad det blev” (R5).

”Nej, jag samverkar mycket. Röda Korset hade inte behövt utbildning i samverkan då de hade en konsult som stödde dem, men ISIS hade kanske behövt lite” (R3).

Via ett av mina registerdata (*ansökan om utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter 2007-2008*) insåg jag att den gemensamma ansökan var skriven av en enhetschef som sedan efterträddes av den nuvarande projektägaren. Således ville jag veta om informanterna ansåg att något i projektet påverkades av att projektägaren fick ta över projektet med en projektansökan som var skriven av en annan chef.

En informant tyckte att ansökan inte var förankrad i organisationen. En annan ansåg att det antagligen var svårt för den nye projektägaren att bara tacka och ta emot något hon inte skrivit själv, framförallt med tanke på att omorganisationer pågick i verksamheterna. En annan informant kom inte ihåg om det påverkade samverkan.

”Det var samma ointresse. När vi skickat in vår projektansökan till Landskrona Stad och vi sedan fick läsa den gemensamma ansökan trodde vi att vår del av projektansökan skulle vara en bilaga men där fanns bara ikryssat målgrupperna. Vi visste inte vem som skulle göra vad, det kunde man inte utläsa” (R9).

”Samverkan var dålig innan och den blev kanske lite bättre när den nya projektägaren kom. Hon var mer positiv till samverkan. Men det var alltid struligt, det kändes inte som att det var en prioriterad grej. Vi kände att vi aldrig fick riktig insyn i de andras verksamhet” (R4).

”Det har kanske påverkat upplägget av projektet, eftersom jag inte var med och sökte pengarna. Då fick jag genomföra något jag inte själv varit med och startat. Jag fick genomföra något jag inte varit med och skrivit. Det kanske hade kunnat ändras på vid kontakt med Länsstyrelsen men Röda Korset och ISIS var ju beredda att genomföra det utifrån ansökan så vi körde på det. Jag hade inte mycket kunskaper om kvinnofrid och hade inte satt ihop ansökan utifrån efterforskningar jag hade gjort eller områden jag själv sett måste lyftas upp” (R3).

7.2 Uppdraget

Efter lite bakgrundsbeskrivning ville jag få svar på vilka målgrupper respektive aktör hade, och om de ansåg att samverkan påverkades av att samverkansaktören Landskrona Stad är myndighetsutövande och politiskt styrd, och de två andra är ideella. Jag började med att fråga vilka målgrupper de tre aktörerna hade i samverkansprojektet och då fick jag ett enat övergripande svar.

Alla respondenter visste att ISIS skulle starta kvinnojour för målgrupperna våldsutsatta kvinnor över 18 år och deras barn. Alla visste vidare att Röda Korsets målgrupper var äldre och funktionshindrade kvinnor och att de skulle informera om kvinnofrid i staden och slutligen att Landskrona Stad skulle hitta former för att nå de utsatta kvinnorna och göra en handlingsplan för kvinnofrid och utveckla metoder för att nå de våldsutsatta kvinnorna, men även för att nå våldsutövarna. De vände sig till alla kommuninvånare utifrån socialtjänstlagen och att alla har rätt till hjälp i en upplevt utsatt situation.

Grape (2006) förklarar i avsnitt 6.7.3 att inom ett visst verksamhetsområde kan olika aktörer göra skilda domänanspråk på att få vara förespråkare för just detta område. Röda Korsets domänanspråk i projektet var, enligt mig, att fokusera på äldre- och funktionshindrade våldsutsatta kvinnor genom information till stadens föreningar. Landskrona Stads domänanspråk var att utveckla metoder för kvinnofrid och göra en handlingsplan och slutligen var ISIS domänanspråk att starta en kvinnojour och erbjuda placering till våldsutsatta kvinnor.

”Jag skulle samla in uppgifter om målgruppen männen. Jag kände mig trygg i min anställning då jag hade fria tyglar och att projektägaren fanns där för mig var också trygghet. Det påverkade resultatet av mitt arbete positivt” (R1).

”Vi skulle nå allmänheten, föreningar, skolor med information om kvinnofrid” (R9).

”Samverkan var inte på kvinnonivån utan handlade om att utveckla metoder och strategier. Röda Korset skulle få ut information på olika språk och då träffade de utlänningar som påverkade. Röda Korset informerade kring äldre och vi hos polisen” (R3)

Grape et al (2006), pratar om organisatoriska fält, i avsnitt 6.7.2 och förklarar dem som begrepp vilka betecknar sociala sammanhang, genom vilka enskilda organisationer skapar sin identitet. Organisationerna inom samma fält har en gemensam generell organisationsidé, som de olika organisationerna inom samma organisatoriska fält i sin tur till sina egna mål.

”Jag gjorde lite av varje och några fördjupningsområden. Ska man söka dessa pengar bör alla mer eller mindre vara medvetna om att vi bedriver kvinnofridsprojekt så jag ville träffa Stadsdirektören och andra nyckelpersoner. Jag letade problem och tog reda på socialsekreterarnas inställning till kvinnofridsproblematik. Jag tog reda på hur mycket våld det fanns i Landskrona, utbildade poliser så de förstod kopplingen mellan utsatta barn som senare kan bli jobbiga kriminella ungdomar” (R7).

”Röda Korset hade för avsikt att göra det som vi skulle göra, alltså ha telefonjour och det vore dubbelarbete. Jag upplevde RK som virrpannor, de ville göra mycket men hade inte kött på benen. Efter samtal blev det som så att Röda Korset gjorde det ISIS inte valt att fokusera på såsom information till samhällsmedborgarna och fokus på våldsutsatta äldre och funktionshindrade. Så Röda Korset tog det som vi inte hade för avsikt att arbeta med. Det tyckte jag var jättebra för då kunde jag luta mig tillbaka och arbeta med det som jag tyckte var viktigast, vilket var att starta kvinnojouren med skyddat boende och telefonjour” (R2).

Detta kopplar jag till Ohlsson (2008) som står i avsnitt 6.1 där han säger att man kan se samverkan som en förenkling av arbetet då det är tidssparande, och undvikande av dubbelarbete.

Samtidigt tänker jag på när Grape (2006), i avsnitt 6.7.3 pratar om att ett aktivt integrationsarbete sker när samverkansaktörer bland annat arbetar för att uppnå en samsyn om mål och medel i verksamheterna. Vid ett aktivt integrationsarbete ser man en verksamhet med hög grad av domänkonsensus. Vid en frånvaro av aktivt integrationsarbete mellan aktörerna ser man, i motsats, en hög grad av domänkonflikt. Således bestäms domänanspråket av hur integrationsprocessens förlopp ter sig. Grape (2006) i avsnitt 6.7.3, menar att organisationer, som är intresserade av samma verksamhetsdomän kan hamna i konkurrens gällande antingen vilken organisation som ska få ansvaret för en viss verksamhetsdomän eller vem som ska slippa behöva ta ansvar för en viss domän.

De tre aktörerna skilde sig åt genom att kommunen är politiskt styrd och myndighetsutövande medan ISIS Kvinnojour och Röda Korset är ideella och jag ville veta vad informanterna tyckte om samverkan mellan en politiskt styrd aktör och två ideella aktörer.

”Samverkan var en bra idé i grunden av Länsstyrelsen. Det är inte lätt att ha med frivilligkrafter att göra. Man kan inte ange vilken uppgift Röda Korset har utan fråga dem, det handlar om konsensus. Man kan få smälla av i en frivilligorganisation. Det är lättare att vara chef på en skola där man kan ställa berättigande krav på sina anställda men hur som helst var det diskussioner om vem som skulle angripa ett problem på vilket sätt” (R9).

”Det har inte påverkat i detta projekt då det låg utanför myndighetsutövning och den politiskt styrda organisationen. Kommunens del i detta var inte att handlägga kvinnofridsärenden utan att hitta former för att nå kvinnorna och göra en handlingsplan och utveckla metoder” (R3).

Samma respondent fortsätter:

Vi har synpunkter på alla kvinnojourer vi placerar våra kvinnor, att man ska göra ett placeringsavtal om vad som ska ingå och det måste dem följa. Vi trodde att det skulle vara skillnad när kvinnorna sökte sig till oss eller till dem, att en viss målgrupp hellre sökte ideell hjälp. Vi sitter inne med olika kunskaper och ser det med andra ögon och det är jättebra. Vi måste hålla oss till vissa ramar och de har mer fritt spelrum. Det kanske fanns en rivalitet utifrån våra olika kunskapsområden och man lade sig i varandras arbete på ett icke positivt sätt. ISIS tyckte Röda Korset lade sig i för mycket” (R3).

Ovanstående kopplar jag till vad Danemark (2005) säger i avsnitt 6.2 om skillnaden mellan objekt byggnad och objekt människa. Författaren menar att en elektriker inte lägger sig i en målares arbete då de arbetar med helt skilda objekt. När man har en människa som objekt kan samverkansaktörerna ha synpunkter på varandras arbete med och bedömning av objektet. En människa kan nämligen, till skillnad från en lampa eller en målad vägg, ses ur ett socialt, psykologiskt eller ett pedagogiskt perspektiv. I människobehandlande organisationer, däremot är det vanligt att det råder konkurrens om hur ett problem ska definieras och åtgärdas och således lägger man sig i varandras arbete.

”Det blir vi och dom. Vissa som arbetar på ISIS har varit utsatta för våld och kan vara kvinnor utan självförtroende. När man sätter samman en grupp med sådana människor är det lätt att någon blir trampad på. När professionella möts kan man ha sin professionella fasad och kan hänvisa till forskning. Det handlar om status och hitta sina roller” (R7)

”Vi har en tillsynsmyndighet över oss men det har inte ISIS, jo vi ska följa upp kvinnorna vi placerar på kvinnojouren, men det är ju inte samma sak” (R?)

Danemark ((2005) berättar i avsnitt 6.6 om formella och informella regler där det finns olika regelverk för de yrkesverksamma. Författaren menar att aktörer som är verksamma inom samma område kan ha olika lagar och avtal och att det är av vikt att identifiera aktörernas olikheter för att kunna ha goda förutsättningar för samverkan.

”Metoder om att informera och metoder att starta kvinnojour skiljer sig åt. Landskrona Stad har likartade metoder och redskap till sin kvinnofrid genom att erbjuda stödsamtal som vi gör. De erbjuder stödsamtal i egenskap av socialtjänsten och har utbildning i samtalsmetodik och vi som medsyststrar varav vissa har personlig erfarenhet av misshandel” (R2).

Detta kan kopplas till Danemark (2005), som jag skrev om i avsnitt 6.6 där författaren pratar om olika typer av faktorer vad gäller förutsättningar för samverkan. Det handlar om att samverkansparterna som när de är yrkesverksamma inom olika områden, och har olika utbildningar, har olika idéer om hur problem ska angripas. Vidare kan organisationen se olika ut, vilket kan styra samverkansaktörernas arbete åt olika håll och således möter aktörerna brukaren ur olika organisatoriska positioner.

7.3 Styrgruppen

Respektive aktör fick själv välja vem de ville ha med i styrgruppen för samverkansprojektet. Jag valde, som jag beskrivit i metoddelen, att intervjua de flesta av dem samt en respondent till från ISIS och en till från Landskrona Stad för att svaren skulle bli så representativa som möjligt. Jag ville veta hur respondenterna upplevde bemötandet i styrgruppen och hur aktiv eller passiv de ansåg att styrgruppen varit.

Vad gäller bemötandet i styrgruppen ansåg alla att det var bra.

”Bra, ingen prestige då det var så indelat” (R1).

”OK, det blev kaosartat i början då Röda Korset helt plötsligt inte skulle göra det som var tänkt från början, det med telefonlinjen. Sen positionerar

sig alla och vill få ut så mycket som möjligt så det var lärorikt. Alla vill få sin vilja igenom och driva sina saker så vi var inte alltid överens, men det är ju för att vi representerar olika delar och utgår från olika kunskaper och har olika uppdrag. Vi hade ett gemensamt mål; att nå kvinnorna. Där hade vi en samsyn. Vi hade framförallt olika syn på vad som ingick i varandras uppdrag”(R3).

Detta kan kopplas till Danemark (2005), under avsnitt 6.2 som säger att det i människobehandlande organisationer är lätt att samverkansaktörerna har olika åsikter om samma fenomen, när fenomenet är människor istället för ting.

Samma respondent fortsätter:

”De kan nog ha upplevt mig som väldigt trubbig men jag hade ett fullspäckat schema” (R3).

När jag ställde frågan hur de upplevde styrgruppens arbete och huruvida den var aktiv eller passiv svarade de flesta att det inte hände så mycket på mötena.

”Det hände inte alldeles mycket. Det är trevligt att dricka kaffe och äta bullar men jag avsatt två timmar vill jag att beslut ska fattas. Man fick i alla fall input på det man jobbade med” (R1).

”Styrgruppen var aktiv men tiden gick åt att Röda Korset informerade var de var på väg i projektet. Men vi fick ingen information om vad Landskrona Stad gjorde. Sen gick tiden åt till att diskutera varför Landskrona inte informerade oss. Styrgruppens arbete lyftes aldrig upp till den nivån att det skulle var mer utvecklande för projektet. Jag fick feedback men inget mer” (R5).

”En styrgrupp ska bestå av representanter som har mandat att fatta beslut om projektet, om förändringar i sin organisation. Här hade inte alla mandat att ta beslut, därför var det en arbetsgrupp och det tar längre tid när de måste vända sig till sin beslutsfattare, men vi diskuterade hur vi kunde samverka och tänka i olika frågor och det var välfungerande” (R7).

Under avsnitt 6.7.3 talar Grape (2006) om att samverkan kan uppnå högre grad av integration om verksamheten har etablerats på olika chefsnivåer där cheferna har formell makt att besluta över samverkan.

”Alla jobbade för sig och sen sammanstrålade vi och tog upp saker. Träffarna var väldigt aktiva men de innehöll inte rätt saker, de var inte tillräckligt strukturerade kring samverkan. Det blev mer stuprörstänk, att var och en gjorde sitt och att man avrapporterade till varandra. Det var inte bara negativt utan där kom goda saker ur det, men det är inte så samverkan ska fungera” (R3).

Det kopplar jag till Ohlsson (2008), i avsnitt 6.1. Författaren pratar om att man vill uppnå en helhetssyn via samverkan. Vidare säger författaren att utan samverkan finns det större risk att

stuprörstänk utvecklas eftersom olika organisationer har sina specialiseringar, vilket lättare leder till fragmentering och till att organisationerna tenderar att se till att en lösning är optimal för dem även om den inte är det för en annan organisation.

7.4 Samverkan

Sedan kom vi in på mina frågor som var direkt kopplade till samverkan. Jag frågade om de hade erfarenhet av samverkan sedan innan, vilka förutsättningarna för samverkan var, vidare vad som kännetecknar framgångsrik samverkan för respondenterna och hur mycket respondenterna samverkade med respektive samverkansaktör. Efter det ville jag veta om samverkan påverkades av att Röda Korset inte var med i den nya projektansökan, vilka resurser aktörerna hade för samverkan och om samverkan påverkades av att Röda Korset fick tänka om efter valet med telefonlinje. Slutligen ställde jag frågan om respondenterna upplevde positiva och/eller negativa aspekter med denna samverkan. Jag började med att ta reda på deras erfarenhet av samverkan.

Nästan alla berättade att de hade erfarenhet av samverkan sedan tidigare och såg positivt på den erfarenheten.

Jag ville veta vad respondenterna ansåg vara viktigt för att samverkan skulle fungera och frågade således vad förutsättningar för samverkan var för dem.

”Att ha klara tydliga mål som vi inte hade. Att man har gemensam utbildning. Jag föreslog många gånger att vi skulle ha gemensam utbildningsdag där alla tre aktörer skulle informera om sina verksamheter men jag fick aldrig respons” (R5).

”Vi har olika grunder, vi är anställda, arbetar utifrån socialtjänstlagen och är myndighetsutövande och har en tillsynsmyndighet över oss. Det gör inte ideella, som bara har och drivs av ett ideellt engagemang. De har inte krav på utbildning som vi har. Då kan det bli svårt och de känner då misstänksamhet och de kan ha haft dålig erfarenhet av sociala myndighetspersoner. Man måste ha förståelse för varandras ingång i samverkan och för vad respektive kan göra” (R6).

”Öppen dialog och att man litar på varandra. Vi kände en misstänksamhet gentemot oss” (R4).

Danemark (1999) poängterar vikten för ett lyckat samverkansprojekt att aktörerna har ett gemensam utgångsläge och gemensamma referensramar, och att aktörerna har en gemensam metod för att utveckla samverkan och att etiska förhållningssätt diskuteras noga innan verksamheten startas.

Vi pratade även om vad som kännetecknar framgångsrik samverkan för de enskilda respondenterna och alla var överens om att man just ska vara överens för att en samverkan ska vara framgångsrik. Vidare sa några respondenter följande:

”Man ska lägga ett pussel som gör att alla bitar blir en helhet och inte att var och en spelar i var sitt hörn. Det ska inte finnas mycket prestige mellan delarna, var och en ska inte göra sin del bara” (R9).

”Att alla medlemmar bidrar med sina egna kunskaper och att man berikar varandra med sina kunskaper och erfarenheter och att man tillsammans utifrån dessa kunskaper lyfter upp och för vidare projektet” (R5).

”Helt klart att man tillsammans bestämmer målen och vilken aktivitet som krävs av vem” (R4).

”Alla ska veta vad alla gör” (R8)

Detta ligger i linje med vad Danemark (2005) säger, i avsnitt 6.1, om stuprörstänk. Författaren menar att stuprörstänket gagnar en viss aktör men inte alla inom samma område, och således är stuprörstänket en anledning till att samverka så att samhällets sektorisering lättare kan hämmas.

Intervjuerna fortsatte med att jag frågade hur mycket respektive aktör samverkade.

”Lite. Det hade behövts mer i senare skede. När var och en bygger upp sin verksamhet behövs inte så mycket samverkan” (R1).

”Röda Korset har vi inte haft sådan nytta av som med ISIS där vi faktiskt kunde placera kvinnor” (R6).

” Vi hade styrmöte en gång i månaden. Sen hade Röda Korset sin egen projektledare och Landskrona Stad sin och de jobbade mer tätt ihop. Så projektledarna kanske hade mer gemensamt än vad vi hade i styrgruppen” (R3).

”Stor skillnad då vi hade behov av ISIS. I akut situation ringer man inte Röda Korset. ISIS kunde erbjuda snabbt boende. För utsatta kvinnor är det mindre dramatiskt att prata med Röda Korset än med sociala myndigheter. Men om jag vore Röda Korset skulle jag känna att vi inte fick vara med. Projektet blev för stort” (R7).

I avsnitt 6.4 påstår Danemark (2005) att man ibland kan urskilja fyra ambitionsnivåer på hur nära samverkan sker. Den relevanta nivån för mitt arbete är den andra nivån. Den andra ambitionsnivån innebär, enligt författaren, att två olika arbetsplatser koordinerar sina arbetsuppgifter för att uppnå ett delvis gemensamt mål, i detta fall, att nå ut till de våldsutsatta kvinnorna.

När projekttiden löpte mot sitt slut skulle aktörerna söka nya medel för en ny projekttid men Röda Korset var inte med i den nya ansökan. Jag undrade om det påverkade den dåvarande samverkan att Röda Korset inte var med.

”Kommunen ville ha en frivillig till nästkommande projekttid men Röda Korset ville ha en anställd för arbetet. Då förstod vi att kommunen inte är intresserade av att ha oss med. Vet inte vad som var hönan eller ägget, alltså om Landskrona Stad uppfattat att vi inte behövde anställd men vi ville ju ha pengar för verksamheten” (R9).

”Nej, vi hade ju ingen kontakt” (R8).

”Vuxenenheten skulle svara för projektansökan. Jag och Röda Korsets konsulent skickades till sammanträde angående ny ansökan. Innan dess träffade jag ISIS som höll med om vad jag ville. Vi, som tjänstemän, hade ingen beslutanderätt utan Röda Korset borde besluta, därför fick vi gå därifrån och fråga Röda Korset. Konsulenter ställde många frågor och Landskrona Stad kanske uppfattade det som att Röda Korset inte ville vara med. Sedan skulle vi lämna in ansökan till projektägaren inom ett dygn om målformulering och målgrupp för att baka in det i ansökan. Projektägaren hade gått på semester så ansökan kom aldrig fram i tid och därför uppfattades det att Röda Korset inte ville vara med” (R5).

”RK glömde skicka in ansökan i tid. Eller om man rationaliserade bort dem. Men det påverkade inte samverkan att de försvann” (R1).

På frågan om vilka resurser respektive aktör hade för samverkan svarade alla att de var nöjda med resursfördelningen.

”När vi blev beviljade medel delade vi upp pengarna. Sen hanterade alla det själv och redovisade in det till Landskrona Stads ekonom. Det fanns mycket pengar så vi kunde unna oss utbildningar och material” (R3).

”Kommunen får pengarna, men du får aldrig så mycket du söker för. Vi blev nöjda. Jag tror att de andra också blev nöjda” (R8).

”Landskrona Stad fick 3,8 miljoner. Landskrona Stad hade 1,5 tjänst. Vuxenförvaltningen i Landskrona kommun fick extra pengar till kvinnofrid av kommunstyrelsen och av dom fick Röda Korset 80.000 kronor till förstudien som bestod av 0,5 tjänst i 4 mån” (R4).

Danemark et al (1999) talar, i avsnitt 6.6 om inre och yttre betingelser för att en samverkan ska vara optimal. Vid de yttre betingelserna menar författarna bland annat de resursmässiga förutsättningarna.

Till en början ville Röda Korset ansöka om medel för att starta en telefonlinje dit utsatta kvinnor kunde ringa och få stöd. Men efter en förundersökning uppdagades det att det inte fanns ett behov då det redan fanns etablerade telefonlinjer tillgängliga. Då fick Röda Korset tänka om och jag frågade respondenterna om det påverkade samverkan mellan aktörerna.

”Det blev oro i leden. Vi hade mansverksamhet och handlingsplan för kvinnofrid och ISIS hade också klar målsättning. Först var Röda Korset också tydliga men efter omändringen tappade dem fokus på projektet. Många av Röda Korsets frivilligarbetare kom från Malmö vilket betydde att de inte var lokala ideella och det är inte bra på grund av närhetsprincipen, att man hyser mer kärlek till sin egen stads invånare. Många ideella hoppade av så Röda Korset fick hela tiden utbilda nya och det tog tid” (R1).

”Telefonlinjen var innan projektet och därför inte tänkt som en samverkan så det var bara att slänga den tanken” (R5).

”Det tror jag påverkade samverkan. Dels fick Röda Korset tänka om, dels tillkom en ny projektägare. Röda Korset kände inte den nya projektägaren. De blev nog jättestressade av det. De ville ju ta del av pengarna, vi ville ha med dem, det var ju därför vi fick pengarna och nu måste de tänka ut något annat. Så deras nya idéer stressades fram lite grann” (R3).

Jag önskade veta vad respondenterna ansåg sammanfattande om samverkansprojektet och frågade därför vilka positiva och/eller negativa aspekter med denna samverkan respondenterna upplevt.

Vad gäller de positiva aspekterna, som jag belyser nedan, innan de negativa aspekterna, ansåg jag att det framkom fem olika aspekter av problem. Jag valde att kategorisera aspekterna enligt nedan och under respektive kategori belyser jag relevanta citat från respondenterna och emellanåt relevant teori.

Kategori ett: Tillkomsten av en kvinnojour

”Vinster med ISIS är att vi har en kvinnojour i Landskrona. Då kan vi placera kvinnor där” (R3)

”Utan samverkan hade vi inte kunnat placera kvinnor på ISIS” (R6).

”Landskrona Stad hade nytta av ISIS då de snabbt kunde ta hand om kvinnorna på kvällar. I ett akut skede ska kvinnorna vara där det finns personal så de inte återgår till den destruktiva relationen med mannen” (R7).

”Under de två åren fungerade samverkan bra eftersom allt var under utveckling, både kommunens och våra verksamheter. Vi fick tid att bygga upp kvinnojouren. Vi har haft ett gott samarbete med Landskrona Stad och med dem som har jobbat med kvinnofrid” (R2)

Detta står i linje med vad Ohlsson (2008), säger i avsnitt 6.1 Där menar författaren att samverkan förutom att tillföra resurser även kan ge status till den egna verksamheten. Det sker om man samverkar med en verksamhet som har högre status och legitimitet än den egna. Således kan det vara en möjlighet att ”gifta” sig till status och resurser som ju behövs för att överleva som verksamhet.

Kategori två: Myndighetsutövande verksamhet kontra ideell verksamhet. Kvinnorna kan själva välja

”Ideella är bra då kvinnorna inte blir stämplade, men det är negativt att de inte får tillgång till professionaliteten, som man ju får hos en myndighetsutövande organisation. Men genom samverkan uppnår man både och (R1).

” Utsatta kvinnor kan välja att vända sig till ideella och inte till sociala myndigheter” (R3).

”Man kan göra en del i ett större projekt. I hela kvinnofridsproblematiken kan inte en grupp göra alla delar. Därför kan man lägga pussel mellan ideella och socialen då olika utsatta kvinnor har olika förtroende för ideella och för socialen” (R9).

”Nu kan kvinnorna få support i hemstaden. Fördelen med ideella är att socialen skrämmer många. Det är en mjukare väg in. En del i samverkan är att de ideella kan skicka kvinnorna till oss. Vi har anmälningsskyldighet vilket är bra men skrämmande för kvinnorna. Tanken är att få ett större kontaktnät och större plattform för att fånga upp kvinnorna” (R1).

”Att ISIS kvinnojour kom till i Landskrona stad. Samverkan med ISIS fick 9 av 10 poäng. Landskrona Stad fick nytta av ISIS då de snabbt kunde ta hand om kvinnorna på kvällar. I ett akut skede ska kvinnorna vara där det finns personal så de inte återgår till den destruktiva relationen med mannen” (R 7).

”Vi har ett stort jobb men vi ser oss som ett komplement till kommunen och tillsammans blir vi en enhet” (R2).

Grape et al (2006) pratar, i avsnitt 6.7.3 om ett kontinuum med lågt integrerade verksamheter med en splittrad och konfliktfylld samverkan i ena änden, vilket kallas för verksamheter med en hög grad av domänkonflikt. I den andra änden av kontinuumet finns samverkansprojekt där man kommit överens om, som i detta samverkansprojekt, och respekterar gränserna för varandras verksamhetsområden, vilket kallas för verksamheter med hög grad av domänkonsensus.

Kategori tre: Kunskapsutbyte

”Vinster med Röda Korset är att de hade besöksverksamhet som vi inte kände till och som vi utvecklade tillsammans. Vidare om en kvinna vänder sig till Röda Korset vet dem hur de ska hänvisa kvinnorna till oss då de har fått kunskap om oss.

Man fick ökade kunskaper om Röda Korset och om målgrupper vi arbetar med som även de arbetar med. Vi har ju lärt oss mycket om våra egna och varandras organisationer.

Sammanfattande är vinsterna kunskapsutbyte” (R3).

”Man fick veta vad någon annan gjorde, till exempel som när Landskrona Stad skulle anställa en manlig socionom som skulle arbeta med Manfred. Det var bra övergripande information. Vi gjorde även en broschyr med våra namn, nummer och lite information som vi anammade av ISIS” (R5).

Kategori fyra: Måluppfyllelse

”Vi i Landskrona Stad nådde våra mål genom att vi fick till en handlingsplan och vi hittade bra metoder för att nå våldsutövarna” (R3).

”Våra mål var att starta och upprätthålla en kvinnojour och det är vad vi har gjort och håller på med” (R)

Kategori fem: Samverkanskanaler

”Vi har fortsatt utan bidrag med kvinnofridsarbete där vederbörande går till ISIS och går och badar med dem till exempel. Nu är det bättre samverkan med ISIS, projektet fortsätter inte men arbetet gör. Syftet med ett projekt är att arbeta upp samverkanskanaler och det har vi gjort” (R4).

”ISIS upplevde sig som en drunkningsstation då andra kommuner lastade av kvinnor hos dem och tack vare kontakten med samverkansaktörerna kunde Landskrona Stad, när dom fick veta det, ringa upp kvinnofridssamordnaren i de andra städerna och hjälpa till att lösa problemet” (R7)

”Man kan inte säga att det inte hade fungerat för då hade vi inte funnits kvar idag. Innan samverkan gjorde man dubbelarbete. Idag är det mer av en strategi” (R8).

Ohlsson (2008) talar, i avsnitt 6.1 om att en förutsättning med samverkan är att undvika dubbelarbete.

När vi pratade om de mindre bra aspekterna gällande samverkan ansåg jag att det framkom åtta olika aspekter av problem. Jag valde, som jag förklarade i början av detta avsnitt, att kategorisera aspekterna, och under respektive kategori belyser jag relevanta citat från respondenterna. I vissa fall handlar det om endast ett eller få citat per kategori men de känns ändå relevanta att tillämpa som kategori.

Kategori 1: Styrgruppsmötena (var inte så givande som respondenterna ansåg att de kunde ha varit.)

” Vi är inte på möten för mötens skull. Ingenting utvecklades på styrmötet. Vi berättade var vi var i projektet. Röda Korset hade nog högre förväntningar på samverkan. Jag kände att de blev besvikna på ISIS eller på Landskrona Stads arbete och på att alla inte gjorde mer tillsammans” (R2).

”Det saknades representanter från äldreomsorgen i styrgruppen men jag kunde inte påverka då samverkan redan var igång när jag började” (R5).

Samma respondent fortsätter:

”När projektledaren tillträdde trodde jag att målsättningar kring samverkan skulle skissas upp men det blev inte av då pengarna tog slut för projektledaren. När projektägaren, av olika anledningar inte dök upp på vissa möten, blev vissa irriterade och det påverkade samverkan negativt” (R5).

”Det fanns inte en styrgrupp där medlemmarna hade mandat att fatta beslut. Istället var det en arbetsgrupp” (R7).

Enligt Danemark (2005), som beskrivs i avsnitt 6.6 är det att föredra diskussion om förutsättningarna för samverkan både innan man ingår samverkan, men även fortlöpande under projektiden. Då blir besvikelsen inte så stor vid ett mindre bra resultat.

Kategori 2: Förberedelser inför samverkansprojektet.

Projektet var inte genomarbetat. Det märktes då Röda Korset hade andra målgrupper, alltså äldre och handikappade, som vuxenenheten inom Landskrona Stad inte hade hand om. Man hade inte utvecklat hur man skulle samverka eller mål för samverkan.

”Ansökningstiden gick ut och därför skissade man upp ett projekt snabbt och icke genomtänkt” (R5)

”Hade jag fått vara med från början och påverkat hur vi skulle samverka och gjort upp mål tillsammans hade vi på ett bättre sätt kunnat föra projektet i land. Så det skulle bli tydligt från början vad det skulle leda till” (R3).

Samma respondent fortsätter:

”Jag träffade inte den förra projektägaren innan samverkan startade för att gå igenom saker, så förberedelserna och allt är skött jättedåligt. Vi hade även omorganisation samtidigt. Jag var inte driven i kvinnofridsfrågor från början. Det vart något negativ då jag redan hade mycket annat att göra Men nu älskar jag att driva kvinnofridsfrågor” (R3).

I avsnitt 6.3 poängteras att Danemark (2005) anser att ledningen kan vara otydlig på grund av tidsbrist med följden att ledningen måste prioritera. Författaren anser att ledningen måste ha en fortlöpande aktiv roll.

I avsnitt 6.5 talar Danemark (2005) om samverkan som en långtgående förändring av ett arbete det i samband med det kan vara svårt att veta hur resultatet blir och därför bär samverkan mot något okänt, vilket kan grundas i oklara uppgifter, vilket i sin tur kan leda till irritation.

Kategori 3: Aktörerna var i olika skeden när projektet startade

”Vi hade träffar sällan. Det kom igång sent, kanske på grund av att Röda Korset kom på fötterna först. ISIS hade problem att starta upp, det tar ett halvår innan det landar. Landskrona Stad hade omorganisation just då och de skulle hitta socialsekreterare. Det hade varit bättre om Landskrona Stad haft en kraftig organisation när det gemensamma projektet började” (R5).

”Alla projekt behöver tid för att starta upp sin verksamhet” (R7)

Kategori 4: Den gemensamma projektansökan och uppföljningar

”När vi läste igenom projektansökan visste vi inte vem som skulle göra vad, det var luddigt. I en sådan ansökan borde det finnas representanter från alla tre aktörer och inte att Landskrona Stad gör utdrag ur vår plan. Vi skickade vår plan till dem i tron om att den skulle bli en bilaga, så vi blev förvånade. Vi visste heller inte om mycket om Mansfred, som var till för våldsutövarna och ingick i Landskrona Stad” (R9).

”Vi redovisade vad vi gjorde med våra resurser varje kvartal i en tertialuppföljning. Men vi fick aldrig något tillbaka från Landskrona Stad, vi fick inte veta något om dem. Vi skickade in vår del till dem och vi har begärt om ansökan men aldrig fått den” (R5).

”Polisen och sjukvården borde också vara med i samverkansprojektet. Landskrona Stad var nog för snabb med att skicka in ansökan” (R7).

”Vi fick mycket pengar av Länsstyrelsen. Vi gjorde avstämningar i form av rapporter var 6:e månad till Länsstyrelsen. Inför det skulle Landskrona Stad, som skulle göra rapporterna, samla in rapporter av ISIS och Röda Korset. Kommunens ekonom fick rapport varje månad och var tredje en mer verbal rapport. Sen var vi inte med och påverkade vad Landskrona Stad hade lämnat in till Länsstyrelsen och det var för dåligt” (R4).

Samma respondent fortsätter:

”Vi fick inte pengar på sex månader på grund av att Landskrona Stad inte lämnat in uppföljningen i tid och vi fick gå upp på diariet på kommunen och hämta ut rapporten som var diarieförd. Om vi vore samverkanspart skulle vi väl ha del i rapporten” (R4).

Grape et al (2006), i avsnitt 6.7.1 använder sig av begreppet isomorfism för att beskriva hur en organisation strävar efter att komma överens och få legitimitet med omgivningens institutionella krav. Den tvingande isomorfismen innebär att en svagare organisation får anpassa sig efter vad en starkare organisation kräver av dem för att kunna få mer legitimitet.

Kategori fem: Ansökan om en ny projektperiod efter år 2009

”Våren 2009 avslutades samverkan. Då hade vi en ny ansökan om eventuell fortsättning med projektet. Det var dåligt att vi inte kunde vara med bara för att vi lämnade in vår ansökan efter klockan tre, när projektägaren gått på semester. Trots att vi lämnade in innan halv fem sa dem att det var för sent. De sa att vi inte ville och därför hade de skickat iväg den. Vi ville fortsätta ge informationsinsatser och ge socialt stöd till kvinnor och barn som upplevt våld. Då skulle vi jobba mer med ISIS” (R4).

Kategori sex: Öppenheten mellan aktörerna/Misstänksamhet

”Det var svårt att vi skulle dela upp arbetsuppgifterna. Både vi och ISIS samtalar med utsatta kvinnor men vi har ett ansvar och kan inte bara

släppa henne. Isis träffar kvinnorna hela tiden. Vi hade kunnat samverka bättre om vi varit mer öppna mot varandra” (R2).

”Vi har inte kört med öppna kort mellan varandra. Det har funnits någon form av rädsla för insyn” (R2).

Kategori sju: Samverkan mellan en myndighetsutövande verksamhet och en ideell verksamhet

”ISIS har inte formell utbildning utan gjorde arbetet av sitt hjärta. De hade interna konflikter efter smekmånaden i början. Deras ordförande hoppade av när jag kom. Viljeförening är bättre namn på dem. Alla har sin vilja och det tar sin tid. Så är det inte i Landskrona Stad då där finns lite vilja. Därför tog det lång tid innan vi fick en relation” (R7)

Kategori åtta: Problem med måluppfyllelse

”Röda Korset fick inte så mycket kontakt med kvinnor. Vi trodde att då Röda Korset är etablerad bland Svensson skulle en svensk medelkvinna söka sig dit. Då det blev mycket stuprör tittade man bara på sitt eget så jag kan egentligen inte svara på om Röda Korset nådde sina mål. Man gjorde inte mycket samverkansvinster kring kvinnofrid” (R3).

”Jag tror inte att Röda Korset hade direkta mål med verksamheten utan flummat ut på något sätt. De hade inte organiserat sig bra. Mycket prat och lite verkstad” (R8).

Danemark (2005) pratar i avsnitt 6.1 om att stuprörstänk, med sin negativa bemärkelse att stuprörstänket gagnar en viss aktör men inte alla inom samma område, är en anledning till att samverka så att samhällets sektorisering lättare kan hämmas.

”Det var inte formulerat vad som skulle göras, vad man ville ha gjort, vad ska prioriteras och vem ska göra vad. Mycket tid gick åt att hitta de viktiga personerna” (R7).

”Vi hade gemensamma mål och Landskrona Stad skrev dem i ansökan om medel till Länsstyrelsen. Vi var irriterade då vi inte fick höra vad ISIS skulle säga första gången vi alla träffades eftersom Landskrona Stad bad oss gå ut innan ISIS skulle säga sitt, och sen skrev dem projektansökan. Vi var inte med och påverkade målformuleringen” (R4).

Anställda inom MBO är, enligt Danemark (2005) i avsnitt 6.2 generellt sätt medvetna om att människan består av en social, en biologisk och en psykologisk del och att det därför finns många perspektiv att utgå från. Författaren menar att många perspektiv dock leder till problem då vissa åsikter väger mer än andra. Vid höga maktskillnader finns det större risk för problem i samverkan.

”Samverkan har haft en viss effekt men den var dyr och det har inte kommit kvinnorna till dels så mycket som man tycker att det skulle kunna ha gjort.

Så mycket pengar och så mycket frivilligkrafter skulle kunna ha haft en större påverkan på kvinnornas situation. Det skulle kunna ha gett större effekt än vad jag har en känsla av att det har gjort” (R4).

7.5 Idag

Mina två sista intervjufrågor handlade om ifall respondenterna hade sett andra utvecklingsmöjligheter än det som skedde gällande denna samverkan och slutligen om respondenterna lärt sig något av denna samverkan.

Vi började med att prata om vilka utvecklingsmöjligheter respondenterna såg i samverkansprojektet, nu då de stod med facit i hand och då framkom det vad aktörerna hade kunnat utöka sina verksamheter med:

”Vi träffar många papperslösa kvinnor och Röda Korset hade kunnat hjälpa oss mer genom att uträtta ärenden med de våldsutsatta kvinnorna” (R8).

”Röda Korset kunde tillföra kontaktpersoner med kunskaper i andra språk som kunde följa med till banken, polisen och ISIS kunde ha utökat jourtelefon på kvällen” (R6)

”Att det fanns en referensgrupp med representanter även från skolan, polisen och sjukvården. Att det fanns en tydligare projektgrupp som fick tid avsatt för det. Det viktigaste när man väljer ut nyckelpersoner är att de är eldsjälar som kan hålla projektet levande efter slutet. Ju duktigare man är som chef att hitta dessa medarbetare desto större chans att projektet överlever efteråt. Jag önskade även att det fanns en styrgrupp. Den styrgruppen som fanns var egentligen en arbetsgrupp eftersom vissa av gruppmedlemmarna inte hade mandat att ta beslut i vissa ärenden. Jag tror att man inte hade tradition av att driva projekt i Landskrona och därför förstod man inte skillnad mellan arbets- och styrgrupp” (R7).

Det framkom även att bättre planering innan samverkan än den befintliga var en önskvärd utvecklingsmöjlighet.

”Samverkan förutsätter att alla aktörer är klara med sitt och så var det inte. Jag hade drivit projektet i tre år istället. De första sex månaderna hade jag lagt fokus på den egna organisationen. Landskrona Stad hade mycket att göra internt såsom strukturer, dokumentation och se på vilken inställning socialsekreterarna har om kvinnofrid. Nästa steg hade varit samverkan och det är inte en kvinnofråga utan berör hela stadens myndigheter. Jag hade tagit in Röda Korset långt senare och de hade kunnat informera om sina målgrupper och när kvinnorna fått skydd kunde Röda Korset följa med dem som stöd och uträtta ärenden” (R7).

”Att träffas innan vi skrev under samverkansavtalet och prata om vad vi förväntade oss av samverkan. Jag kan ärligt säga att jag hade lite högre förväntningar på samverkan än vad som blev fallet” (R2).

Enligt Danemark (2005), som beskrivs i avsnitt 6.6 är det att föredra diskussion om förutsättningarna för samverkan innan man ingår samverkan. Då minskas risken om höga förväntningar, vilket vid ett mindre bra resultat hade lett till besvikelse över samverkan.

”Kräva lite mer öppenhet, vi måste få veta vilka pusselbitar som går in i varandra och att inte känna att vi inkräktar i deras del” (R9).

”Om jag hade fått vara med från början hade jag velat göra annorlunda. Det är jättestort att ta över något som redan är bestämt. Jag skulle inte ha låtit det vara ok att folk jobbade i sina stuprör utan man skulle jobba mer aktivt med samverkan. Mitt uppdrag skulle ha varit att ha ett större helhetsansvar, att vi fick beröringspunkterna med varandra istället för att jobba i stuprör. Denna samverkan var en liten del i ett större uppdrag för mig, jag hade kunnat lägga en hel tjänst på detta” (R3).

Danemark (2005) talar i avsnitt 6.6 om myten om personkemin som handlar om att en del samverkansaktörer anser att om personkemin fungerar så går det att samverka. Men författaren anser att denna aspekt inte är en förklaring till varför samverkan inte fungerar i många fall. Han menar istället att, precis som även står i avsnitt 6.3 att grundläggande förutsättningar, såsom en fungerande ledning, är viktigare för hur samverkan ter sig. Kontentan är således att det inte medarbetarnas fel då samverkan inte fungerar utan ledningens skyldighet.

Sista frågan handlade om vad respondenterna hade lärt sig av denna samverkan.

”Inte mycket då det var olika delar och det gav ingen trängsel. Röda Korset gjorde bra med insatsen med Granet. Men jag hade fått större vinst med andra aktörer som polisen” (R1).

”Att det är viktigt med uppbyggnad av den egna organisationen innan projektstart och målformulering” (R5).

”Att det är svårt att samverka med frivilligorganisationer, men jättelärorikt. De varken är eller ska inte vara professionella, det är ju dem ögonen vi vill ha med. Jobbigt kan vara att man har olika sätt att se på saker, vi är socialen men inte dem. Det kan samtidigt öppna ögonen på oss. De är medmänskliga och det är bra. Vi ska komplettera varandra” (R3).

”Att socialen kan vara rätt så bra ändå och att det krävs en öppen dialog vem man än är och var man än jobbar” (R8).

I avsnitt 6.6 pratar Danemark (2005) om att det finns tre typer av faktorer som måste identifieras, lyftas fram och diskuteras för att samverkan ska kunna ha förutsättningar att bli framgångsrik. Faktorerna handlar bland annat om att samverkansparterna har olika utbildning vilket kan leda till att de har olika sätt att se på och förklara ett problem. Faktorerna handlar även om organisationens situation där samverkanparterna kan ha olika positioner och möter brukaren utifrån denna position.

7.6 SWOT- analys

En SWOT-analys är ett strukturerat sätt att bedöma styrkor, svagheter, möjligheter och hot inom ett företag eller en organisation för att kunna anpassa sig till sin omgivning. Begreppet SWOT är en förkortning av begreppen Strengths, Weaknesses, Opportunities och Threats.

Jag anser att en SWOT-analys kan överskådliggöra och sammanfatta hur jag uppfattat att respondenterna, utifrån mina intervjuer, uppfattat samverkansprojektet och vad det ledde till.

Styrkor

Goda resurser från Länsstyrelsen

Många respondenter med erfarenheter från tidigare samverkan

Respondenter som eldsjälar i projektet

En kvinnojour etablerades

Manfred- en kris- och samtalsmottagning för män med aggressionsproblematik etablerades

Våldsutsatta kvinnor fick möjlighet att välja mellan socialtjänsten och ideell verksamhet

Svagheter

Man nådde inte ut med information kring kvinnofrid i staden i den utsträckning man ville

Stuprörstänk – aktörerna fokuserade endast på sitt eget arbete och såg inte till helheten i projektet

Möjligheter

Staten anser att kvinnofridsproblematiken är en viktig del att arbeta med och ger således medel för samverkansprojekt

Utsatta kvinnor i Landskrona kan numera välja mellan att vända sig till sociala myndigheter eller ideell verksamhet

Det finns nu större möjlighet för människobehandlande organisationer att nå ut till våldsutsatta kvinnor då de utformat en handlingsplan som är kommunövergripande.

Våldsutövarna kan få hjälp mot sin aggressionsproblematik i den egna staden

Hot

Jag anser inte att det fanns några aspekter som kan klassas som hot för detta samverkansprojekt.

I nedanstående avsnitt har jag bundit samman detta avsnitt, alltså resultat – och analysavsnittet med mina egna uppfattningar.

8 SLUTDISKUSSION

För att det ska bli lättöverskådligt har jag valt att diskutera utifrån hur jag ställde upp intervjufrågorna och respondenternas svar i resultat- och analysdelen. Jag börjar alltså med att diskutera aspekterna jag kom fram till i första avsnittet som kallas *bakgrund*, sedan följer diskussion om informationen i avsnitt *uppdraget* följt av *styrgruppen*, *samverkan* och slutligen *idag*. Avsnittet *samverkan* har jag även delat upp i *negativa aspekter av samverkan* och *positiva aspekter av samverkan*. Under varje avsnitt knyter jag samman empirin, i vissa fall teori och slutligen mina åsikter.

8.1 Bakgrund

När jag pratade med respondenterna om huruvida de ville ingå samverkan med de andra aktörerna svarade alla förvisso ja, men jag fick en känsla av att det var aningen påtvingat. Respondenterna var noga med att poängtera att genom samverkan underlättas deras arbete.

Ohlsson (2008) menar att man i vissa fall måste ingå samverkan för att erhålla medel från Länsstyrelsen. När författaren pratar om att "bli inbjuden med armbåge" tänker jag på att Landskrona stad och ISIS kvinnojour har samverkat mycket mer än vad de gjort med Röda Korset och det tål att fundera på om Röda Korsets medverkande i samverkansprojektet till en viss del berott på att Landskrona Stad lättare skulle kunna legitimera sin projektansökan.

Vidare pratade vi om respondenterna hade fått utbildning i hur samverkan kunde gestalta sig och trots att de inte fått någon sådan utbildning hade de flesta samverkat tidigare. Jag ansåg att det var intressant att veta hur deras tidigare erfarenheter kring samverkan gestaltade sig. Anledningen till det var att resultatet av och respondenternas uppfattning om samverkansprojektet hade enligt min mening kunnat vara annorlunda, förmodligen i negativ bemärkelse, om respondenterna inte samverkat tidigare. Jag anser nämligen att erfarenhet av samverkan, vare sig den är positiv eller negativ, kan vara av vikt vid framtida samverkansprojekt då man lärt sig av sina erfarenheter.

Vad gäller det faktum att projektägaren inte skrivit projektansökan, utan att hon tillkommit efteråt i projektet anser jag vara av vikt för hur samverkan gestaltade sig. Projektägaren började sitt arbete på sämre grunder än vad som vore fallet om hon själv skrivit ansökan tillsammans med de andra aktörerna. Att börja ett arbete på grunder man inte själv står för till fullo tror jag gör att man inte tar till sig arbetet helhjärtat, i alla fall inte till en början och det kan leda till att negativ anda sprids hos samverkansaktörerna.

8.2 Uppdraget

När respondenterna berättade om vilka målgrupper de hade tänkte jag på vad Grape (2006) belyser vad gäller domänanspråk. Författaren menar att olika aktörer kan göra skilda domänanspråk för att företräda ett visst område. Jag uppfattade att Landskrona Stad bland annat ville göra en handlingsplan för kvinnofrid, vilket även inbegrep att nå våldsutövarna. Landskrona Stad förespråkade att man skulle vända sig till alla kvinnor i hela staden, utifrån socialtjänstlagen. ISIS kvinnojour ville kunna erbjuda placering till alla våldsutsatta kvinnor över 18 år och ville förespråkare således på att starta och upprätthålla en kvinnojour och slutligen skulle Röda Korset nå funktionshindrade - och äldre våldsutsatta kvinnor och ville således förespråka på att ge ut information till vissa av stadens föreningar.

Grape (2006) talar om organisatoriska fält där organisationerna inom samma fält har en gemensam generell organisationsidé och jag anser i detta fall att kvinnofrid är det organisatoriska fältet och att verksamhetsdomänen är att nå ut till våldsutsatta kvinnor och till våldsutövarna. Företrädarna för de tre aktörerna har skilda sätt att realisera och uppfylla verksamhetsdomänen, vilket de gör genom sina skilda domänanspråk, som jag beskrev ovan.

Tack vare samverkan förstod aktörerna att de var på väg att utföra dubbelarbete då Röda Korset hade för avsikt att utföra samma arbete som ISIS, vilket var att starta en telefonjour dit våldsutsatta kvinnor kunde vända sig. Aktörerna bestämde att Röda Korset skulle ändra fokus från telefonjour till information om kvinnofrid till framförallt funktionshindrade våldsutsatta kvinnor och äldre våldsutsatta kvinnor. Grape (2006) pratar om att då organisationer är intresserade av samma verksamhetsdomän, kan de hamna i konkurrens om de inte uppnår samsyn om mål och såldes uppnår de inte ett aktivt integrationsarbete, vilket i så fall innebär en verksamhet med hög grad av domänkonflikt. Jag anser att aktörerna, genom att upptäcka att de var på väg att rikta sitt arbete mot samma sak innehade ett aktivt integrationsarbete med domänkonsensus. Dock funderar jag på hur de kom fram till beslutet att Röda Korset fick vika sig och välja en annan inriktning. Den tiden kan ha bestått av en frånvaro av aktivt integrationsarbete och med domänkonflikt, genom att aktörerna inte har varit överens om vem som skulle slippa få ansvaret för målgrupperna äldre och funktionshindrade eller vem som skulle få ansvaret för telefonjouren.

Det faktum att Landskrona Stad är politiskt styrd och myndighetsutövande medan ISIS Kvinnojour och Röda Korset är ideella var en intressant aspekt av hur samverkan kan gestalta sig. Av intervjuerna visade det sig att Landskrona Stad inte skulle handlägga kvinnofridsärenden utan hitta former för att nå kvinnorna och göra en handlingsplan och utveckla metoder. Av det drog jag slutsatsen att respondenten som delgav mig det svaret ville förklara att Landskrona Stad inte utövade makt över de två ideella aktörerna. Vidare framkom det att aktörerna ansåg att samverkansparterna hade starka åsiktsutbyten gällande varandras kunskapsområden och arbeten. Danemark (2005) belyser att när man samverkar om objekt människa, som man gör i människobehandlande organisationer, kan aktörerna se objektet utifrån tre perspektiv, som jag beskrivit i teoridelen 5.3. Jag tror att det alltid kommer att vara svårt att samverka om människor just på grund av att det är möjligt att förstå henne genom tre perspektiv.

Några respondenter belyste det faktum att i en myndighetsutövande organisation har företrädarna utbildning medan det inte krävs på samma sätt i en ideell verksamhet. Vidare poängterade respondenterna att vissa från ISIS kvinnojour har varit utsatta för våld med följderna sämre självförtroende. Danemark (2005) menar att det är av vikt att identifiera aktörernas olikheter för att ha goda förutsättningar för samverkan. Jag anser att företrädarna för de olika organisationerna har identifierat varandras olikheter. Man kan undra i vilken grad de har accepterat dessa olikheter. Ytterligare har jag uppfattning om att tack vare dessa olikheter får kvinnorna både professionell hjälp i form av att handläggarna har utbildning i att hantera våldsutsatta kvinnor och hjälp från kvinnojouren, vilka jag självklart förstår har kompetens att ta hand om de våldsutsatta kvinnorna, men som kan ses ur ett systerligt perspektiv, då vissa har erfarenhet av att själva ha blivit utsatta för våld.

8.3 Styrgruppen

Jag tyckte det var intressant att ta reda på hur bemötandet var i styrgruppen, där samverkan skedde i hög grad. En respondent ansåg att styrgruppen inte var en styrgrupp utan en arbetsgrupp eftersom medlemmarna inte hade mandat att ta beslut. I linje med hennes svar

anser jag att det hade underlättat för alla parter om alla hade haft mandat att ta beslut när de satt i möte genom att företrädarna inte hade behövt återkoppla med beslut från chefen. En respondent berättade att de hade det gemensamma målet att nå kvinnorna men att de utgick från olika kunskaper, hade olika uppdrag och ville driva igenom olika saker och det kopplar jag till Danemark (2005) som säger att företrädare för olika organisationer ofta har olika åsikter, när det de samverkar kring är människor och inte ting.

Respektive aktör fick själv välja vem de ville ha med i styrgruppen för samverkansprojektet. Jag valde, som jag beskrivit i metoddelen, att intervjua de flesta av dem samt ytterligare en respondent från ISIS och från Landskrona Stad för att svaren skulle bli så representativa som möjligt. Jag ville veta, som jag nyss nämnde, hur respondenterna upplevde bemötandet i styrgruppen och hur aktiv eller passiv de ansåg att styrgruppen varit. Ytterligare ansåg en respondent att det inte fanns någon prestige då allt var indelat och här ser jag en positiv aspekt av att arbeta i stuprör. I motsats till detta ansåg vissa att de inte alltid var överens men de förstod att det berodde på att de representerade olika delar och jag uppfattade att alla utförde sitt arbete i välmening men ville få det utfört på sitt eget vis. En viktig och positiv aspekt är enligt min uppfattning att alla hade en samsyn över att lyckas nå ut till de våldsutsatta kvinnorna och det kan man anta var det väsentligaste för att överhuvudtaget kunna genomföra projektet.

Vad gäller hur pass aktiv eller passiv styrgruppen och dess arbete var genomsyrades svaren av att mötena inte var tillräckligt effektiva. Det var för mycket stuprörstänk enligt några respondenter. Ohlsson (2008) menar att man ska försöka uppnå en helhetssyn vid samverkan och att stuprörstänk hämmar helhetssynen på grund av att de olika aktörerna har sina specialiseringar. Enligt min uppfattning är stuprörstänk det första som måste arbetas bort för att kunna bryta isen och nå fram till en samverkan. Enligt respondenterna fick de flesta dock input på sitt arbete. Jag har dock uppfattat att Röda Korset hade velat få mer information kring de två andra aktörernas arbete än vad de fick. Genom att Röda Korset inte delgivit sådan information uppfattar jag att de inte känt sig tillfredsställda i den grad de förväntade sig och därmed anser jag att samverkan brister på detta plan.

8.4 Samverkan

De flesta hade erfarenhet av samverkan sedan tidigare vilket jag tror har påverkat projektets gång i positiv bemärkelse. När de skulle berätta vad de ansåg om förutsättningar för samverkan pratade de om att man ska kunna spela med öppna kort och ha en öppen dialog utan att känna misstänksamhet gentemot sig. Danemark (1999) berättar hur viktigt det är att aktörerna har ett gemensamt utgångsläge och att etiska förhållningssätt diskuteras noga innan verksamheten startas. Ytterligare säger Danemark (2005) att stuprörstänk endast gagnar den egna organisationen och inte alla samverkansparter. Jag tror att upplevelsen av att ha misstänksamhet riktad mot sig kan ha sin grund i att aktörerna ville arbeta på olika sätt och kände sig därför obekväma när en annan aktör i all välmening för många frågor. Detta, i kombination med respondenternas tankar om vad framgångsrik samverkan står för, vilket var att man bestämmer målen och att var och en inte bara ska göra sin del, tycker jag tyder på att de inte hade diskuterat hur mycket de skulle samverka och hur mycket information de skulle delge varandra.

Vidare pratade vi om hur mycket aktörerna samverkade. Jag uppfattade att Landskrona Stad och ISIS kvinnojour samverkade mycket mer än vad de gjorde med Röda Korset. Danemark (2005) belyser hur nära samverkan sker genom ambitionsnivåer, där nivå nummer två handlar om att olika arbetsplatser koordinerar sina arbetsuppgifter så de kan uppnå ett gemensamt

mål. Jag uppfattade att Landskrona Stad hade behov av ISIS för att kunna placera kvinnor. En respondent sa att det vore bättre att inleda själva samverkan i ett senare skede eftersom ISIS var i full gång med att bygga upp sin verksamhet och Röda Korset fick ändra fokus till målgrupperna äldre och funktionshindrade våldsutsatta kvinnor. Landskrona Stad hade en tid innan genomgått en omorganisation och jag antar att de inte hade riktigt kommit in i sina nya roller, därför är jag av uppfattningen att det vore bättre att först bygga upp sina verksamheter och sedan börja samverka för att uppnå det gemensamma målet att nå de våldsutsatta kvinnorna.

Innan projekttiden var slut var det dags att söka nya pengar för en ny projektid men fallet blev som så att det endast var Landskrona Stad och ISIS som var med i den nya projektansökan. Dessa två aktörer menade att samverkan inte påverkades av att Röda Korset inte skulle fortsätta med en ny period. Någon respondent menade att anledningen till att Röda Korset inte längre skulle vara med var att de skickade in ansökan för sent till Landskrona Stad medan någon annan menade att Landskrona Stad inte ville ha med Röda Korset och skickade således iväg ansökan innan Röda Korset hann lämna sin, och detta för att undvika ett framtida fortsatt samarbete. Enligt min uppfattning får man med stor sannolikhet inte veta hur det egentligen gick till men jag drar ändå slutsatsen att ett fortsatt samarbete med Röda Korset inte var önskvärt från Landskrona Stads sida, annars hade de troligtvis kontaktat Röda Korset innan de skickade in den nya ansökan.

Enligt respondenterna ledde samverkan till att klienterna och de våldsutsatta kvinnorna fick en bättre situation genom att de fick möjlighet att placeras i staden. Min uppfattning är att det skapar mycket trygghet för kvinnorna att veta att det finns en kvinnojour i den stad de bor i, och att ta steget från våldsutövaren till en kvinnojour uppfattar jag vara mindre om det tillgås en kvinnojour i hemstaden än i en annan stad. Jag uppfattar att det skapar trygghet. Vidare var alla respondenter nöjda med resursfördelningen och enligt Danemark et al (1999) är resurserna ett slag av yttre betingelser som är av vikt för en möjlighet till god samverkan.

8.4.1 De positiva aspekterna av samverkan

Respondenterna var glada över att en kvinnojour utvecklades under projekttiden. Ohlsson (2008) uttalar att samverkan även kan ge upphov till höjd status om man samverkar med en verksamhet som har högre legitimitet än sin egen. Det är min uppfattning att ISIS kvinnojour fick högre status då de samverkade med den etablerade professionella socialtjänsten och det är en positiv aspekt av denna samverkan.

Respondenterna kom från olika organisationer och de såg möjligheter för de våldsutsatta kvinnorna att få hjälp av sina samverkansaktörer genom att de ville att kvinnorna skulle erbjudas både professionell hjälp samtidigt som de inte blev stämplade av de ideella verksamheterna. Således kunde aktörerna lägga ett pussel mellan samverkansaktörerna. Grape et al (2006) belyser ett kontinuum där splittrade verksamheter är i ena änden och kallas för domänkonflikt och i den andra änden hittar man verksamheter som respekterar varandras gränser, vilket heter domänkonsensus. Enligt min uppfattning försökte företrädarna till en början bekämpa varandras synpunkter, vilket jag uppfattar som domänkonflikt och sedan kom aktörerna mer och mer överens, vilket betecknar domänkonsensus.

Ytterligare ansåg aktörerna att de hade lärt sig mycket om sina egna organisationer i samband med samverkan och inte minst fick ISIS och Landskrona Stad ökade kunskaper om Röda Korset som de ansåg mycket nyttiga. Då aktörerna erhöll kunskapsutbyte som en vinst i samverkansprojektet fick de bra övergripande information om varandras verksamheter och

kunde hänvisa klienterna vidare hos samverkansaktörerna. Enligt min uppfattning kunde dessa samverkansaktörer förstå kvinnofridsproblematiken betydligt lättare då de fick kunskaper om varandra, om varandras verksamheter och varandras arbetssätt och det kan enligt mig leda till ständigt förbättringsarbete av kvinnofrid.

Vidare ansåg samverkansaktörerna att de uppfyllde många av sina mål. Landskrona stad utformade en handlingsplan och hittade metoder för att nå våldsutövarna. ISIS kvinnojour lyckades upprätta en kvinnojour och Röda Korset lyckades informera i staden om kvinnofrid och utveckla Granet, en verksamhet för våldutsatta kvinnor.

Slutligen gjordes inte mer dubbelarbete gällande kvinnofrid tack vare samverkan. Samverkan har även lett till fortsatt arbete mellan ISIS och Röda Korset, trots att projektet dem emellan inte fortsätter. Enligt min uppfattning behövde aktörerna tid för att bygga upp sina organisationer och inte för att just samverka. När projekttiden led mot sitt slut kände sig aktörerna mer etablerade på marknaden och hade då tid att ingå samverkan.

8.4.2 De negativa aspekterna av samverkan

Respondenterna ansåg att styrgruppsmötena inte var så effektiva som de kunde ha varit. Dels för att projektledaren ibland inte var närvarande, dels för att vissa saknade mandat att ta beslut. Ytterligare ville vissa samverka mer och blev besvikna då vissa andra ville samverka mindre. Danemark (2005) anser att förutsättningar för samverkan ska diskuteras både innan och under projektets gång så att aktörerna inte ska bli besvikna på den befintliga samverkan. Enligt min uppfattning har aktörerna inte diskuterat förutsättningar i den mån de skulle ha gjort. Om det vore så hade antagligen aktörerna fått ut mer av sina gemensamma möten.

Vidare upplevde respondenterna att förberedelserna inte var bra, de ansåg att det hände för mycket i den egna organisationen samtidigt som de skulle inleda samverkansprojektet och således kände vissa av dem att projektansökan skissades upp utan närmare eftertanke, vilket ledde till att projektet inte blev genomarbetat. Danemark (2005) pratar om att oklara uppgifter kan leda till irritation bland samverkansaktörerna. Enligt min uppfattning borde respektive aktör reda upp sin egen organisation innan tid skulle avsättas för samverkan. De hade säkert goda ambitioner men fokuserade på att ansökningstiden för projektansökan var nära att löpa ut och hade således inte tid att reflektera över vad de egentligen ville göra.

Projektansökan var enligt vissa respondenter luddig på så sätt att de inte visste vem som skulle göra vad. Några var besvikna på att Landskrona Stad utformade ansökan så att alla samverkansaktörers önsknings- och målformuleringar blandades och inte som en bilaga, där man kunde se exakt vad respektive aktör hade för ambition att göra. Ytterligare ville en respondent att andra aktörer skulle vara inblandade men att det inte var möjligt då ansökan skickades in så snabbt. Röda Korset fick, på grund av glömska, inte ta del av uppföljningen, trots förfrågan till Landskrona Stad, utan fick hämta den då den var diarieförd. När det var dags att ansöka om en ny projektperiod deltog inte Röda Korset. Respondenterna säger att Landskrona Stad skickade in den nya ansökan innan Röda Korset lämnade in sin del. En del påstår att Röda Korset inte ville var med längre och en del påstår att Landskrona Stad skickade in ansökan innan avtalad tid för att de inte ville ha med Röda Korset. Grape et al (2006) belyser den tvingande isomorfismen som att en svagare organisation får anpassa sig till en starkare för att få legitimitet. Enligt min uppfattning var Röda Korset en svagare verksamhet, i förhållande till projektägaren och därför fick de rätta sig efter vad och hur projektägaren och själva Landskrona Stad ville utforma projektet för att få legitimitet.

Respondenterna ansåg att de inte varit tillräckligt öppna mot varandra, delvis för att vissa var rädda för insyn och att det har påverkat samverkan negativt. Enligt min uppfattning ser man tydligt att företrädarna inte diskuterat förutsättningar och planerat tillvägagångssätt för samverkan, vilket verkar ha resulterat i sämre samverkan.

Faktumet att två aktörer är ideella och att vissa av dem saknar formell utbildning står, enligt vissa respondenter i kontrast till dem som har utbildning och utövar en professionell yrkesroll och det ledde till att respondenterna ville få sin vilja igenom och då tog det längre tid att få en relation. Enligt min uppfattning är det bra att blanda personer med ett professionellt perspektiv på kvinnofrid och personer med egen erfarenhet av våld och som utövar arbetet som medsyststrar till klienterna. Det enda som fallerade i denna aspekt var, enligt min uppfattning, att aktörerna inte verkade ha klargjort sina åsikter om hur en samverkan ska gå till för varandra och accepterat hur de andra aktörerna ville göra.

Vad gäller måluppfyllelse ansåg en respondent att det blev stuprörstänk och således var det svårt att avgöra huruvida Röda Korset uppfyllde sina mål eller inte. Enligt Danemark (2005) kan stuprörstänk leda till att arbetet gagnar en viss aktör men inte alla. Några respondenter påstod att de inte fick vara med och påverka målformuleringen då samverkan startade eftersom de inte fick medverka när de andra aktörerna skulle diskutera samverkan enskilt. Danemark (2005) pratar om att vid stora maktskillnader finns det risk för problem i samverkan. Enligt min uppfattning har stuprörstänket lett till att aktörerna inte kunnat engagera sig i sina samverkanspartner och deras arbete så att de på det viset kunde främja samverkan. Ytterligare uppfattade jag, i linje med Danemark (2005), att då Landskrona Stad var projektägare innehade de större makt, vilken de kan ha använt genom att bland annat kunna skicka projektansökan utan att behöva avstämna med aktören Röda Korset, som vissa respondenter påpekade.

8.5 Idag

Respondenterna berättade om projektets utvecklingsmöjligheter och hur det hade kunnat se ut när de tänkte tillbaka på projektiden och det fanns en önskan om att Röda Korset skulle ha kunnat hjälpa till mer vad gäller uträkning av ärenden med de våldsutsatta kvinnorna och kunskaper i andra språk för att underlätta i kontakten med icke svensktalande kvinnor. Ytterligare fanns det en önskan om att ha en referensgrupp med representanter från bland annat polisen. Ett par respondenter hade velat kräva lite mer öppenhet mellan aktörerna. En utveckling nästan alla respondenter hade sett var att de skulle ha planerat tillvägagångssättet och planeringen för samverkan innan samverkansprojektet startade. En respondent som också var en av beslutfattarna i projektet ansåg att hon skulle ha haft mer helhetsansvar och inte låtit aktörerna arbeta i stuprör. Danemark (2005) poängterar diskussion om förutsättningar för samverkan innan man ingår samverkan. Ytterligare menar författaren att det oftast inte är medarbetarnas fel om samverkan inte fungerar utan ledningens fel. Enligt min uppfattning är det enkelt att vara efterklok och hitta många utvecklingsmöjligheter men jag är av den uppfattningen att detta samverkansprojekt kom till för hastigt och utan tillräcklig planering och engagemang från alla medverkande.

När respondenterna pratade om vad de lärt sig av denna samverkan uppkom det att de insåg vikten av att ha en fungerande organisation innan man ingår samverkan. Ytterligare poängterades det att socialtjänsten och ideella verksamheter har olika sätt att se på saker men att de alla kan öppna upp ögonen på varandra. Danemark (2005) berättar om att visa faktorer

måste diskuteras för att kunna erhålla framgångsrik samverkan. Faktorerna kan handla om att samverkansaktörerna har olika utbildning och således olika ögon att se på saker och förklara problem. Enligt min uppfattning är det optimalt att blanda olika kunskaper och olika synsätt när man ska samverka kring människor, som ju faktiskt kan ses ur olika perspektiv.

Nedan följer mitt sista avsnitt, själva konklusionen av min uppsats. Det inbegriper några sista sammanfattande ord om samverkansprojektet och hur jag har utvärderat det.

9 KONKLUSION

Jag har i denna uppsats till viss del utvärderat processerna mot samverkansprojektets uppnådda resultat, genom att ha intervjuat respondenterna gällande deras uppfattning av hur samverkan i projektet fungerade. Men jag har även till viss del utvärderat de uppnådda resultaten av projektet genom att respondenterna har delgivit mig huruvida de anser att projektet uppfyllde sina angivna mål.

Enligt min uppfattning har jag besvarat mina frågeställningar. Den första frågeställningen har besvarats genom respondenternas svar på de flesta av mina intervjufrågor. Respondenterna ogillade att de själva inte diskuterat förutsättningar för samverkan i större grad innan de ingick samverkan. Delfrågeställningen besvarades genom respondenternas svar på intervjufråga 17 där jag uppfattade att respondenterna bland annat ansåg bland annat att man inte samverkade så mycket som de förväntade sig, vilket till stor del berodde på stuprörstänk men samtidigt utvecklades metoder för att nå de våldsutsatta kvinnorna och våldsutövarna och den sista frågeställningen besvarades i största grad av intervjufråga 18 där det enligt min uppfattning framkom önskemål om att man i projektet bland annat skulle ha haft fler samverkansaktörer såsom polisen och äldreården och att respektive organisation skulle ha varit mer öppna mot varandra och även varit på fötter innan de ingick samverkan.

Syftet med denna uppsats var att belysa eventuella brister, framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter med samverkan mellan de tre aktörerna Landskrona Stad, ISIS kvinnojour och Röda Korset. Det var min avsikt att denna uppsats, i form av belysning av hur respondenterna uppfattade samverkan, vid behov ska kunna leda till förbättringsarbete, genom bland annat reflektion över det egna arbetssättet både hos de tre aktörerna och hos andra aktörer i deras framtida arbete, som ett medel i verksamhetsutveckling av samverkansprojekt.

10 REFERENSER

Litteratur

Danemark, B (2005) *Samverkan – himmel eller helvete?* Gleerups utbildning AB

Danemark, B & Kullberg, C (1999). *Samverkan, Välfärdsstatens nya arbetsform.* Studentlitteratur, Lund

Grape, O & Blom, B & Johansson, R (2006) *Organisation och omvärld.* Författarna och studentlitteratur, Lund

Hasenfeld, Y (2010) *Human services as complex organisations.* Los Angeles

Kvale, S (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun.* Lund: Studentlitteratur.

Kvale, S (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun.* Lund: Studentlitteratur

Olsson, H & Sörensen, S (2007) *Forskningsprocessen. Kvalitativa och kvantitativa perspektiv.* Stockholm, Liber.

Rosengren, K E & Arvidson, P (2002). *Sociologisk metodik.* Malmö: Liber.

Thurén, T *Källkritik.*(1997) Torsten Thurén och Liber AB Stockholm

Thylefors, I (2007). *Ledarskap i human Service organisationer.* Stockholm natur och kultur

Vedung, E (2009). *Utvärdering i politik och förvaltning.* Studentlitteratur AB Lund

Swot analys Entreprenörcentrum www.entreprenorcentrum.se/default.asp?pageid=27628, 2011-05-21

Offentliga dokument:

Humanistisk- samhällsvetenskapliga forskningsrådet (1990) *Forskningsetiska principer.*

Krismottagningen Manfred (2009) *Verksamhetsbeskrivning Krismottagningen Manfred.* Landskrona stad

Hellström, L (2007). *Anvisningar för skrivande studenter.* Malmö Högskola Hälsa och samhälle

Individ – och familjeförvaltningen (2011) *Handlingsplan för familjefrid.* Landskrona kommuntryck

Morvai, I (2009) *Det är bara att lämna honom*. Röda Korset landskronabygden

Ohlsson, Lars B (2008:1) *Varför samverkan? Utvärdering av projektet Psykiska funktionshinder och samsyn*. FoU Skåne skriftserie, Lund

Olander, L (2007) *Ansökan – Utvecklingsmedel till kvinnojoursverksamheter 2007 – 2008*. Landskrona Kommun

Söderstjerna, P (2010) *Slutrapport Kvinnofredsprojektet*. Landskrona Stad

Winqvist, E (2008) *Projektplan Röda Korsets arbete för ökad kvinnofred i Landskrona kommun*. Röda Korset Landskronabygden

Internet

Swot analys Entreprenörcentrum www.entreprenorcentrum.se/default.asp?pageid=27628, 2011-05-21

Bilaga 1

Intervjufrågor till utvärdering av samverkan mellan ISIS Kvinnojour, Röda Korset och Landskrona Stad

Bakgrund

1. När startade kvinnofridsprojektet i Landskrona?
2. Träffades ni innan samverkan startade för att presentera era organisationer och era mål med samverkan?
3. Ville du ingå samverkan?
4. Fick du någon utbildning i hur samverkan kan gestalta sig innan eller under projekttiden?
5. Påverkades uppstarten av projektet av att projektägaren Pia Söderstjerna fick ta över en redan skriven projektansökan?

Uppdraget

6. Vilka målgrupper hade respektive samverkansaktörer?
7. Påverkades samverkan av att kommunen är politiskt styrd och myndighetsutövande medan ISIS Kvinnojour och Röda Korset är ideella?

Styrgruppen

8. Hur upplevde du bemötandet i styrgruppen?
9. Hur upplevde du styrgruppens arbete och samverkan? Var den aktiv/passiv?

Samverkan

10. Har du erfarenhet av samverkan sedan innan?
11. Vilka förutsättningar ser du för samverkan?
12. Vad kännetecknar framgångsrik samverkan för dig?
13. Hur mycket samverkade du med respektive samverkansaktör?
14. Påverkades samverkan av att Röda Korset inte var med i den nya projektansökan?
15. Vilka resurser hade aktörerna för samverkan?
16. Påverkades samverkan av att Röda Korset fick tänka om efter valet med telefonlinje?
17. Upplevde du positiva och/eller negativa aspekter med denna samverkan?

Idag

18. Har du sett andra utvecklingsmöjligheter än det som skedde gällande denna samverkan?
19. Har du lärt dig något av denna samverkan?

Bilaga 2

Datum och diarienummer från etiknämnden, angående etikprovning: 2011 03 04 Dnr HS60-11/192:8

Bilaga 3: Samtyckesformulär

Formulär

Samtycke

(lämnas tillsammans med bilaga 1 till deltagare i projektet för underskrift)

Bilaga 3

Projektets titel: (ifylles av student) Utvärdering av samverkansprojekt. Exemplet kvinnofrid i Landskrona	Datum: (ifylles av student)
Studieansvarig/a: (ifylles av student) Susan Paulsson Din E-post som student vid Malmö högskola: ej din privata e-post (ifylles av student) hso07155@student.mah.se	Studerar vid Malmö högskola, Hälsa och samhälle, 206 05 Malmö, Tfn 040-6657000 Utbildning: (ifylles av student) Socionomprogrammet Nivå: (ifylles av student) D-nivå, 30 HP
<p>Jag har muntligen informerats om studien och tagit del av bifogad skriftlig information. Jag är medveten om att mitt deltagande är frivilligt och att jag när som helst och utan närmare förklaring kan avbryta mitt deltagande.</p>	
<p>Jag lämnar härmed mitt samtycke till att delta i ovanstående undersökning:</p> <p>Datum:</p> <p>Deltagarens underskrift:</p>	

Bilaga 4: Tillståndsformulär

Formulär

Tillstånd

(skrivs under av verksamhetschef/motsvarande)

Bilaga 4

Projektets titel: (ifylles av student) Utvärdering av samverkansprojekt Exemplet kvinnofrid	Datum: (ifylles av student)
Studieansvarig/a: (ifylles av student) Susan Paulsson Din E-post som student vid Malmö högskola: ej din privata e-post (ifylles av student) hso07155@student.mah.se	Studerar vid Malmö högskola, Hälsa och samhälle, 206 05 Malmö, Tfn 040-6657000 Utbildning: (ifylles av student) Socionomprogrammet Nivå: (ifylles av student) D-nivå, 30 HP
Härmed ger jag följande student/er vid Malmö högskola tillstånd att genomföra ovanstående undersökning i min verksamhet. Namn:	
Verksamhetschef/motsvarande vid: Datum: Underskrift: Namnförtydligande:	

